

วัคซีนป้องกันโรค บาดทะยัก-คอตีบ

สิ่งที่ห้ามควรทราบ

1. โรคบาดทะยัก-คอตีบคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

บาดทะยัก เกิดจากพิษของเชื้อบาดทะยักที่มากเข้าร่างกายทางบาดแผลทำให้มีอาการเกร็ง กระตุกของกล้ามเนื้อ ขากรรไกร ขาป้ำกไม่ได้ รับประทานอาหารลำบาก หายใจลำบาก รุนแรงจนเสียชีวิตได้ เชื้อบาดทะยักมีอยู่ทั่วไปในสัตว์และมนุษย์

คอตีบ เกิดจากพิษของเชื้อคอตีบที่ทำให้มีการอักเสบในลักษณะรุนแรง จะอาจทำให้หายใจไม่ได้ และอาจทำให้หัวใจวายได้ เชื้อแพร่มาจากลักษณะผู้ที่เป็นพาหะ

โรคบาดทะยักและคอตีบ สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ ทำมาจากเชื้อ และพิษของเชื้อที่ทำให้หมดความสามารถในการก่อโรคโดยผ่านกระบวนการผลิตให้เป็นวัคซีนที่มีความปลอดภัย ไม่มีเชื้อโรคที่มีชีวิตผสมอยู่ วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด และมีความปลอดภัยสูง

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ และจะต้องให้ครั้ง อย่างไร

เด็กอายุตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ ทุกคน (ยกเว้นเด็กห้ามในข้อ 4) โดยนัดเข้ารับฉีดเมื่อ

- เด็กอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป หากไม่เคยรับวัคซีนคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือวัคซีนบาดทะยัก-คอตีบ มา ก่อน หรือรับไม่ครบ 3 ครั้ง ควรให้วัคซีนนี้ชุดแรก 3 ครั้ง โดยมีระยะเวลา 0, 1 และ 6 เดือน เป็นชุดแรก หลังจากนั้นกระตุนซ้ำทุก 10 ปี
- เด็กทุกคนที่ได้รับวัคซีนคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนครบ 5 ครั้ง ควรให้รับวัคซีนบาดทะยัก-คอตีบ เมื่ออายุ 12-16 ปี หรือ เมื่อรีบูตฉีดประจำปีที่ 6 จากนั้นกระตุนซ้ำทุก 10 ปี
- คนที่ไม่ถูกคนที่มีภาระแพลงสกปรกที่อาจปนเปื้อนเข้าบอดทะยัก หรือในหญิงตั้งครรภ์ควรได้รับวัคซีนนี้ เว้นแต่จะเคยได้รับครบทั้งมาก่อนแล้ว

วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ สามารถให้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค บาดทะยัก-คอตีบ

- เคยมีปฏิกิริยารุนแรง หรือบัญชาอื่นที่รุนแรงจากวัคซีนนี้
- แพ้ส่วนประกอบของวัคซีนนี้

• หากมีไข้ไม่สูงควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วย ก่อน จึงสามารถรับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่ไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรค บาดทะยัก-คอตีบ

วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ สำหรับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ อาจมีอาการ ปวด บวม แดง ร้อนบริเวณที่ฉีดได้แต่การมักไม่รุนแรง

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้บ้าง แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจากวัคซีนนี้มากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่ฉีดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน โรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นเด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานอนามัย โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัดหลักประกันสุขภาพทั่วหน้า และในบางพื้นที่อาจมีบริการวัคซีนนี้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนด้วย

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก-คอตีบ หรือไม่

เด็กทุกคนที่ไม่มีภาวะที่เป็นข้อห้ามในข้อ 4. ควรรับวัคซีนนี้ทุกคน เพื่อป้องกันโรครุนแรงจากเชื้อบาดทะยัก คอตีบ

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ เสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพำนักกลับบ้าน และเฝ้าสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (วัคซีนชนิดไดร์เซลล์)

1. โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

คอตีบ เกิดจากพิษของเชื้อคอตีบที่ทำให้มีการอักเสบในลำคออย่างรุนแรง จนอาจทำให้หายใจไม่ได้ และอาจทำให้หัวใจปอดดี เชื้อแพร่มาจากการถ่ายของผู้ที่เป็นพำน

บาดทะยัก เกิดจากพิษของเชื้อบัดทะยักที่มักเข้าร่างกายทางบาดแผล ทำให้มีอาการชักรุนแรงจนเสียชีวิตได้ เชื้อมีอยู่ทั่วไปในสัตว์และมนุษย์

ไอกรน เกิดจากพิษของเชื้อไวรัสที่ทำให้มีอาการไอรุนแรงเป็นเวลานาน ในเด็กเล็กอาจใจจดเหดหดหายใจ ซัก 3 ครั้งทักษัดได้ เชื้อแพร่มาจากลำคอของผู้ป่วย

โรคคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (วัคซีนชนิดไดร์เซลล์) คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ทำจากพิษของเชื้อคอตีบและเชื้อบัดทะยักที่ผ่านขั้นตอนทำให้มีภัยต่อโรคในคน รวมกับส่วนประกอบบางส่วนของเชื้อไอกรนที่แยกบริสุทธิ์ วัคซีนนี้ต่างกับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดปกติ ตรงที่ส่วนประกอบของเชื้อไอกรนนี้เอง ซึ่งทำให้เป็นวัคซีนที่มีอาการข้างเคียงต่ำลง เมื่อได้รับวัคซีนครบทามกำหนด จะมีภัยคุกคามต่อโรคคอตีบ-บาดทะยัก และไอกรนได้มาก ป้องกันโรคชนิดรุนแรงสูงสุดได้ทั้งหมด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กไทยทุกคน ควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน เมื่ออายุ 2 เดือน, 4 เดือน, 6 เดือน, 1 ปีครึ่ง และ 4-6 ปี โดยจะให้วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดปกติ หรือชนิดไดร์เซลล์ได้ สามารถใช้แทนกันได้ทุกครั้ง อย่างไรก็ได้ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาจากการฉีดวัคซีนชนิดปกติ เช่น มีไข้สูง ชัก ตัวอ่อน ร้องไห้หยุดหลังฉีดวัคซีน ควรพิจารณาให้วัคซีนชนิดไดร์เซลล์ในการฉีดครั้งต่อไป

ความสามารถในการป้องกันโรคจะลดลงเมื่อเวลาผ่านไป 5-10 ปี โดยที่ไม่สามารถรักษาภัยคุกคามที่มีต่อเด็กได้ ควรตรวจสอบผู้ป่วย (และอาจมีไอกรนด้วย) ชนิดสูตรของผู้ป่วย (ทางการแพทย์เรียกว่า dT หรือ dTaP)

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน สามารถให้พื้นที่วัคซีนอื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน และมีชีนดีที่เป็นวัคซีนรวมผสมกับวัคซีนโนโลจิ ตับอักเสบเฉียบพลัน และอินฟีดีนีซึ่งเดียวกันได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนนี้

ผู้มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดไดร์เซลล์

- เคยมีปฏิกิริยาแพ้รุนแรงต่อวัคซีนนี้ หรือวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดปกติ มา ก่อน

- มีภาวะผิดปกติทางสมองหรือซักที่ไม่ทราบสาเหตุภายใน 7 วัน หลังจากรับวัคซีนตัวนี้ (กรณีนี้ให้พิจารณาฉีดเฉพาะวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก ที่ไม่มีไอกรนได้)

- ผู้ที่อายุเกิน 6 ปี ไม่ควรใช้วัคซีนนี้ แต่ควรใช้ชนิดสูตรของผู้ใหญ่

หากมีไข้และมีอาการเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วย ก่อน จึงสามารถรับวัคซีน

การนี้เป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ทั้งชนิดไดร์เซลล์ และชนิดปกติ อาจทำให้มี ปวด บวม แดง ร้อนเรتيโนที่นี่ดี และอาจมีไข้ อ่อนเพลีย ไม่สบาย ร้องกวน อาเจียน อาการทั้งหมดมักไม่รุนแรง อาการไข้ร้ายแรงภายใน 2-3 วัน นอกจากนี้ยังอาจมีอาการข้างเคียงที่รุนแรงขึ้น แต่พบน้อย ได้แก่ ซัก ร้องไห้ หายใจลำบาก เป็นไข้สูงจัด โดยชนิดไดร์เซลล์จะมีอาการข้างเคียงน้อยกว่าชนิดปกติมาก แต่ก็ยังเกิดได้

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบวมเรตโนที่นี่ดีให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดปกติอยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น เด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัดหลักประจำสุขภาพพื้นที่ สำหรับวัคซีนชนิดไดร์เซลล์ เป็นวัคซีนทางเลือก ไม่อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ปกครองจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือไม่

เด็กไทยทุกคนควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดไดร์เซลล์นี้ เว้นแต่จะมีข้อห้ามในข้อ 4 ควรพิจารณาให้รับวัคซีนชนิดไดร์เซลล์แทน ชนิดปกติ ในเด็กที่มีปฏิกิริยาค่อนข้างมากหลังการฉีดวัคซีนชนิดปกติ หรือเป็นผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เป็นโรคลมชัก เป็นต้น

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพำนักตัวกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเรตโนภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

ชนิดไรเซลล์ (ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่)

สิ่งที่ห่านควรทราบ

1. โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

คอตีบ เกิดจากพิษของเชื้อคอตีบที่ทำให้มีการอักเสบในลำคออย่างรุนแรง จนอาจทำให้หายใจไม่ได้ และอาจทำให้หัวใจวายได้ เชื้อแพร่มาจากคำขอของผู้ที่เป็นพะหนะ

บาดทะยัก เกิดจากพิษของเชื้อบาดทะยักที่เข้าร่างกายทางบิดแพลงทำให้มีอาการชาrunแรงจนเสียชีวิตได้

เชื้อบาดทะยักมีอยู่ทั่วไปในลิงและล้ออม

ไอกรน เกิดจากเชื้อไอกรนซึ่งแพร่มาจากคำขอของผู้ป่วยหรือผู้ที่เป็นพะหนะ ทำให้มีอาการไออย่างรุนแรงเป็นเวลานาน ในเด็กเล็กอาจไอจนหยุดหายใจ ซึ่งโครงหักได้ ส่วนในเด็กโตหรือผู้ใหญ่อาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดอักเสบ จนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้

โรคคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ (ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่) คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน เป็นวัคซีนที่ให้ในวัยเด็กรวมทั้งลิน 5 เชื้อ เติมให้ตั้งแต่อายุ 2 ปี เดือนแรกถึงอายุ 6 ปี แล้วเติมวีโน่อาบูเพิ่มขึ้น ภูมิคุ้มกันที่เกิดจากวัคซีนที่ได้รับในวัยเด็กเริ่มลดน้อยลง จึงต้องมีการกระตุ้นด้วยวัคซีนเข้าขึ้นเมื่ออายุ 10-18 ปี

แต่เดิมวัคซีนที่ใช้นัดกระตุ้นนี้เป็นวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก (ไม่มีไอกรน) เพราะวัคซีนที่มีไอกรนที่ใช้ในเด็กเล็ก อาจเกิดผลข้างเคียงในเด็กโตและผู้ใหญ่ได้มาก แต่โรคไอกรนสามารถเกิดในเด็กโตและผู้ใหญ่ได้ด้วยและอาจแพร่เชื้อมาให้เด็กเล็กได้ จึงเริ่มน่าวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่มาใช้แทนที่วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก (ไม่มีไอกรน) โดยมีการตัดแบ่งวัคซีนออกจากหัวสูตร และมีบริเวณสารจากเขี้ยวโกรนลดลง ทำให้สามารถฉีดในเด็กโตและผู้ใหญ่ได้อย่างปลอดภัย

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนสามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน และจะต้องให้ครั้ง อย่างไร

ผู้ที่อายุตั้งแต่ 10-18 ปี ควรพิจารณาให้วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (โดยทั่วไปแนะนำให้มีอายุ 11-12 ปี) เพียง 1 ครั้ง โดยถือเป็นวัคซีนแทนวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก ที่จะต้องฉีด 1 ครั้ง หลังจากนั้นควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกัน คอตีบ-บาดทะยัก (ไม่มีไอกรน) ต่อเนื่องทุก 10 ปี นอกจากริ้น่าอาเจียนวัคซีนนี้ได้ตั้งแต่อายุ 4-6 ปี แทนวัคซีนเด็กเล็กได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีประวัติหรือมีภาวะดังต่อไปนี้ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่

- ผู้ที่เคยมีประวัติแพ้อย่างรุนแรงมาก่อน ได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ไม่ว่าจะเป็นวัคซีนชนิดใด หรือมีปฏิกิริยาแพ้อย่างรุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีนนี้

- ผู้ที่เคยมีประวัติแพ้อย่างรุนแรงมาก่อน ได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ไม่ว่าจะเป็นวัคซีนชนิดใด หรือมีปฏิกิริยาแพ้อย่างรุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีนนี้

- ผู้ที่มีประวัติพินอุปกรณ์ทางสมองอย่างรุนแรงภายใน 7 วัน ภายหลังได้รับวัคซีนที่มีส่วนประกอบของวัคซีน ไอกรน

- ผู้ที่มีความผิดปกติของสมองหรือลมชักซึ่งบังคับคุมไม่ได้

- หากมีไข้ไม่สาขาระเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน การนี้เป็นหัวดึงน้อย ไม่เมื่อไหร่ สามารถรับวัคซีนได้

5. การข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่ สามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ เมื่อมีน้ำวัคซีนอื่น ๆ อาจมีปวด บวมบริเวณที่ฉีด ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คลื่นเสื้อเจ็บแผลแมลงสาบ ฯลฯ

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากป่วย บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้กินยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และควรเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ชนิดไรเซลล์ ชนิดสูตรสำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่ ไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นผู้ปักธงชัย ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือไม่

เด็กทุกคนที่ไม่มีข้อห้ามสำหรับวัคซีนนี้ ควรได้รับวัคซีนเพื่อป้องกันโรครุนแรงจากเชื้อ คอตีบ บาดทะยัก และไอกรน

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปักธงชัยควรเดินทางรับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ไม่กรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมาทันทีที่ทำได้

ผู้ปักธงชัยฝ่าสั่งเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพำนักกลับบ้าน และควรลังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปักธงชัยควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปักธงชัยเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการรับรักษาเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

การแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน
ประเทศไทยร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

วัคซีนชนิดหั้งเซลล์

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

คอตีบ เกิดจากพิษของเชื้อคอตีบที่ทำให้มีการอักเสบในลำคออย่างรุนแรง จนอาจทำให้หายใจไม่ได้ และอาจทำให้หัวใจวายได้ เชื้อแพร่มาจากคำขอของผู้ที่เป็นพำพะ

บาดทะยัก เกิดจากพิษของเชื้อบาดทะยักที่มักเข้าร่างกายทางบาดแผลทำให้มีอาการชักรุนแรงจนเสียชีวิตได้ เชื้อมีอยู่ทั่วไปในลินเดลลั่ม

ไอกรน เกิดจากเชื้อไอกรนทำให้มีอาการไอรุนแรงเป็นเวลานาน ในเด็กเล็กอาจป่วยหนักหายใจ ชัก ชีโครหักได้ เชื้อแพร่มาจากคำขอของผู้ป่วย

โรคคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ทำมาจากเชื้อ หรือพิษของเชื้อที่ทำให้หมดความสามารถในการก่อโรค โดยผ่านกระบวนการผลิตให้ได้เป็นวัคซีนที่มีความปลอดภัย ไม่มีเชื้อโรคที่มีชีวิตผสมอยู่ วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด และมีความปลอดภัยสูง พับผลข้างเคียงได้น้อย

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (ยกเว้นเมื่อยังไม่满 4 ขวบ) โดยการฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณที่ขาทั้งหน้า โน๊ตติก้าครั้งเดียว ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เมื่ออายุประมาณ 2 เดือน
- ครั้งที่ 2 เมื่ออายุประมาณ 4 เดือน
- ครั้งที่ 3 เมื่ออายุประมาณ 6 เดือน
- ครั้งที่ 4 เมื่ออายุประมาณ 18 เดือน
- ครั้งที่ 5 เมื่ออายุประมาณ 4 - 6 ปี

วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน สามารถให้พักรอเมื่อวัคซีนอ่อนๆ ได้ในวันเดียวกัน และมีชนิดที่เป็นวัคซีนรวมกับวัคซีนป้องกันตับอักเสบปี โนโลจิ และอินฟีดินเซ็มเดียวกันได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน หรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนนี้

- ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนป้องกัน คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน
 - มีภาวะผิดปกติทางสมอง หรือชัก ซึ่งยังควบคุมไม่ได้
 - เคยมีปฏิกิริยาแพ้ในตัววัคซีนนี้มาก่อน
 - เด็กที่อายุมากกว่า 7 ปี และผู้ใหญ่ไม่ควรรับวัคซีนนี้ แต่ควรรับวัคซีนป้องกัน คอตีบ-บาดทะยัก (ไม่มีไอกรน) แทน
 - หากมีไข้ไม่สบายควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีมีไข้หวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ สำหรับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อาจมี ปวด บวม แดง ร้อนบวมเรื้อรังที่มีดีได้ และอาจมีไข้ อ่อนเพลีย ไม่สบาย ร้อง泣น อาเจียน อาการหั้งหมัดมักไม่รุนแรง อาการไข้รุนแรงอาจพบได้ แต่น้อยมากประมาณ 1 ใน 50,000 รายได้แก่ ชัก ร้องไห้ไม่หยุด ตัวอ่อนป่วยเป็นไข้ ไข้สูงจัด

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบวมเรื้อรังที่มีดีให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้กินยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรับปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้น้อย แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจากวัคซีนนี้มากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่ฉีดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นเด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัดหลักประจำสุขภาพตัวแทนหน้า

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนนี้หรือไม่

เด็กทุกคนที่ไม่มีภาวะที่เป็นข้อห้ามในข้อ 4. ควรรับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน ทุกคน เพื่อป้องกันโรครุนแรงจากเชื้อ คอตีบ บาดทะยัก และไอกรน

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ เสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรฝ่าสั่งเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรลังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภัยหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยบังเอิญ

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรค ไข้หวัดใหญ่

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไข้หวัดใหญ่ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสในฟลูเอนซ่า เชื้อสามารถแพร่กระจายจากผู้ที่ติดเชื้อไปยังผู้อื่นได้ทางการหายใจ ทำให้มีอาการทางระบบทางเดินหายใจและมีไข้สูง ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามตัว โดยทั่วไปจะมีอาการอยู่ประมาณ 2-3 วัน แต่ในบางรายจะมีอาการรุนแรงและนานได้ และอาจเป็นต้องเข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาล หลังจากหายอาจมีอาการอ่อนเพลียเมื่องไปอีกหลายสัปดาห์ ในผู้ที่มีความเลี่ยงสูง เช่น คนอายุ 65 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจ โรคหอบหืด อาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการติดเชื้อ เช่น มีปอดบวม หรือเสียชีวิตได้

โรคไข้หวัดใหญ่สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ทำมาจากเชื้อที่ตายแล้วทำให้หมุดความสามารถในการกร่อโรค โดยผ่านกระบวนการผลิตให้ได้เป็นวัคซีนที่มีความปลอดภัย วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด

สำหรับคนที่ไม่ได้รับวัคซีนจะช่วยป้องกันการป่วยหนักจากไข้หวัดใหญ่ การป้องกันอาจไม่สมบูรณ์ เพราะเมื่อได้วัคซีนแล้ว ยังเป็นโรคได้อยู่ แต่ มักจะมีอาการเบากว่า

3. โครงการได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สามารถฉีดได้ในเด็กอายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป แนะนำให้ฉีดในผู้ที่มีความเลี่ยงสูงต่อการเกิดโรคแทรกซ้อนจากไข้หวัดใหญ่ หรือเป็นไข้หวัดใหญ่ที่รุนแรง ได้แก่

♥ ผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป

♥ เด็กทุกคนที่มีอายุ 6 เดือน ถึง 5 ปี

♥ ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันภร่อง

♥ หญิงที่ตั้งครรภ์

♥ ผู้ที่มีภาระติดเชื้อภัลลัณย์หรือภัลลัณย์ที่ต้องออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง

♥ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 6 เดือนถึง 18 ปี ที่ได้รับการรักษาด้วยยาแอล婀เพรินเป็นระยะเวลานาน

♥ ผู้ที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพเรื้อรังเช่นภารโรคหัวใจ โรคปอด โรคไต โรคเบาหวาน โรคเลือด

นอกจากนี้ยังแนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่แก่บุตรคลที่สามารถแพร่เชื้อไข้หวัดใหญ่ให้กับผู้มีความเลี่ยงสูง ได้แก่

๑ สมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 5 ปี

๑ สมาชิกในครอบครัวหรือผู้ดูแลใกล้ชิดกับผู้ที่เลี่ยงกับการเป็นโรคไข้หวัดใหญ่รุนแรง

๑ พแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ในสถานพยาบาล

ช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่คือช่วงก่อนที่จะเริ่มมีการระบาด ในประเทศไทยสามารถฉีดได้ 2 ช่วงคือช่วงก่อนฤดูฝน หรือประมาณเดือนพฤษภาคม และช่วงก่อนฤดูหนาวหรือประมาณเดือนตุลาคม วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ต้องฉีดตัวทุก 1 ปี ถ้าต้องการการป้องกันอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเชื้อไวรัสสามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบ แล้ววัคซีนมีการเปลี่ยนแปลง ผลิตใหม่ทุกปี สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปี ที่รับการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่เป็นปีแรกครั้งที่ 2 เท่านั้น โดยเข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรก 1 เดือน

วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สามารถให้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆ ได้ในรันเดียว กัน และต้องแยกเข็มฉีด

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลือกรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

ผู้ที่มีภาวะตังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีน

- อายุน้อยกว่า 6 เดือน • คนที่แพ้ไข้ต่อรูบราวน์เรงเพรอะคีนอลลิตโดยใช้
- ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่แล้วมีอาการแพ้ต่อรูบราวน์เรง
- หากมีไข้หรือไข้สูง ปวดเมื่อยตามตัว โดยทั่วไปจะมีอาการอยู่ประมาณ 2-3 วัน แต่ในบางรายจะมีอาการรุนแรงและนานได้ และอาจเป็นต้องเข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาล หลังจากหายอาจมีอาการ

กรณีเป็นไข้หวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ สำหรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อาจมี อาการบวมแดงบริเวณที่ฉีด มีไข้ ปวดเมื่อย มักจะรีบรวมกันใน 1-2 วัน

การแพ้ไข้ขึ้นเป็นอันตรายต่อชีวิตมีน้อยมาก ถ้าหากเกิดขึ้นจะประ加拿ณภัยใน 2-3 นาทีถึง 2-3 ชั่วโมงหลังฉีด

โดยอาจมีอาการหายใจลำบาก เสียงแหบ หรือหายใจลำบาก หรือเสียงดังลงพิชชา ชิดขวา อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเรียบศีรษะ

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากป่วย บวมบริเวณที่ฉีดให้ปะระบดด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ยังไงในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และควรเป็นผู้รับผิดชอบค่า วัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ไม่อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข เป็นวัคซีนทางเลือก ดังนั้นผู้ที่ต้องการรับวัคซีนต้องเลี่ยค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่หรือไม่

แนะนำให้ฉีดในผู้ที่มีความเลี่ยงสูง ที่มีอายุมากกว่า 6 เดือน ดังที่กล่าวมาข้างต้น หรือในคนที่ไม่มีขอห้ามและควรปรึกษาแพทย์ก่อนตัดสินใจ ในเด็กที่แข็งแรงที่อายุน้อยกว่า 5 ปี อาจพิจารณาให้ฉีดได้ หากผู้ปกครองต้องการลดความเลี่ยงต่อการเกิดโรคนี้ ส่วนเด็กที่อายุมากกว่า 5 ปี ที่แข็งแรงดี อาจพิจารณาให้ฉีดเป็นรายๆ ไป

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

โรคไข้หวัดใหญ่สามารถป้องกันได้ด้วยการบำรุงรักษาร่างกายให้แข็งแรงและอบอุ่น มีเครื่องใช้ส่วนตัว ไม่ปะปนกับผู้อื่น หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีคนแออัด ไม่คุกคาม หรืออนรำรวมกับผู้ป่วยในระยะที่มีกระบวนการต่อรองตัวสิ่นใจ ในเด็กที่แข็งแรงที่อายุน้อยกว่า 5 ปี อาจพิจารณาให้ฉีดได้ หากผู้ปกครองต้องการลดความเลี่ยงต่อการเกิดโรคนี้ ส่วนเด็กที่อายุมากกว่า 5 ปี ที่แข็งแรงดี อาจพิจารณาให้ฉีดเป็นรายๆ ไป

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามกำหนดทันทีให้รีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าระวังอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อไปน้ำหนึ่งเดียว หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนค้างต่อไป

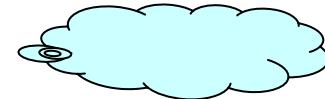
ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ติดต่อไป เพื่อเป็นหลักฐานว่า เด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวง

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ

1. โรคไวรัสตับอักเสบเอ คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคไวรัสตับอักเสบเอ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ ติดต่อได้โดยการรับประทานอาหารและน้ำดื่ม ที่มีเชื้อปนเปื้อน เชื้อไวรัสสามารถพบร้าในอุจจาระของผู้ที่ติดเชื้อ

ผู้ที่ติดเชื้ออาจไม่มีอาการ หรือมีอาการตั้งแต่น้อยจนถึงรุนแรงมากทำให้เกิดตับอักเสบแบบเฉียบพลัน ดีช้าๆ ตัวเหลือง ตาเหลือง และตับบวมได้

การป้องกันสามารถทำได้โดยการเครื่องครัดในเรื่องสุขอนามัย ความสะอาดของอาหารและน้ำดื่ม

โรคไวรัสตับอักเสบ(eso)สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบเอ คืออะไร

วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบ เอ ทำจากเชื้อไวรัสที่ตายแล้ว และหมวดความสามารถในการก่อโรค วัคซีนมีความสามารถดักจับและสามารถป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอได้เป็นอย่างดี เมื่อได้รับครบถ้วนตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ และจะต้องให้จำนวนกี่ครั้ง

พิจารณาให้วัคซีนแก่ผู้ที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกัน และมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคตับรุนแรง เช่น ผู้ที่เป็นโรค ตับเรื้อรัง นอกจากนี้พิจารณาให้วัคซีนแก่ผู้ที่ทำหน้าที่ประกอบอาหาร ผู้ที่อาดายอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก และผู้ที่จะเดินทางไปในที่ที่มีการระบาดหรือมีความซุกของโรคสูง โดยการฉีดวัคซีนเข้ากล้ามเนื้อจำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 6-12 เดือน

สำหรับเด็กที่แข็งแรงดี หากมีความประสงค์จะสร้างภูมิต้านทานต่อโรคไวรัสตับอักเสบเอ สามารถให้ได้แก่เด็กอายุตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป โดยฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน

วัคซีนสามารถให้พร้อมกับวัคซีโน่ๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ

ผู้ที่ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ ได้แก่

- ผู้ที่มีอาการแพ้ชนิดรุนแรงหลังจากได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ, ผู้ที่มีประวัติอาการแพ้ชนิดรุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีน, ผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยเฉียบพลัน และหญิงตั้งครรภ์
- ไม่แนะนำให้ฉีดวัคซีนนี้ในเด็กอายุน้อยกว่า 1 ปี เนื่องจากการตอบสนองต่อวัคซีนไม่ดี
- หากมีไข้หรือเจ็บป่วยควรเลี่ยงการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่ใช่ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ

พบเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นอาการเฉพาะที่ในตำแหน่งที่ฉีดยา ซึ่งไม่รุนแรง อาการอื่นๆ ที่อาจพบได้ เช่น ไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย วัคซีนไม่ทำให้เกิดโรคตับอักเสบ

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากป่วย บวมบริเวณที่ฉีดให้บรรบัดด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยา ลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ ยังไม่ได้อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขดังนั้น ผู้ที่ประสงค์จะรับวัคซีนนี้ จะต้องเลี่ยงค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบหรือไม่

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบเอ เป็นวัคซีนทางเลือกหรือวัคซีนเสริม ซึ่งผู้ปกครองอาจพิจารณาให้ฉีดวัคซีนนี้แก่เด็ก หากมีความประสงค์จะลดความเสี่ยงจากโรคนี้

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ป่วยของควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมาบ้านที่ทำการรักษา

ผู้ป่วยควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายใน 1 วัน ให้เด็กกลับมาโรงพยาบาลทันที ที่ทำการรักษา

ผู้ป่วยควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายใน 1 วัน ให้เด็กกลับมาโรงพยาบาลทันที ที่ทำการรักษา

ผู้ป่วยควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายใน 1 วัน ให้เด็กกลับมาโรงพยาบาลทันที ที่ทำการรักษา

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน
โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคไวรัสตับอักเสบบีคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคไวรัสตับอักเสบบี เกิดจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี โดยการสัมผัส กับเปลือกหรือสารคัดหลั่งของผู้ที่ติดเชื้อผ่านทางปากและ面目พิษหนัง การใช้อุปกรณ์ ส่วนตัวที่ปนเปื้อนกับเลือดหรือสารคัดหลั่งต่างๆ เช่น มือถือ แปรงสีฟัน การมี เพศสัมภันฑ์โดยไม่ได้สวมถุงยางอนามัย การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน และจากการดู สู่การดูด การสัมผัสกับเลือดและสารคัดหลั่งที่มีเชื้อไวรัสในขณะคลอด

การติดเชื้ออาจทำให้เกิดโรคที่มีอาการรุนแรง ตัวเหลืองตาเหลือง เป็นอาหาร ห้องเลี้ยง คลื่นไส้อาเจียน เห็นอย่างง่าย ปวดเมื่อยตามตัว หากร่างกายไม่สามารถ กำจัดเชื้อได้ จะกลายเป็นพำพหะของโรค ซึ่งนอกจากจะแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้แล้ว ยังจะมีโอกาสเกิดโรคตับแข็งและมะเร็งตับอีกด้วย

โรคไวรัสตับอักเสบบี สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน หลังจากประเทศไทยให้ วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีได้แก่เด็กแรกเกิดทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ทำให้ จำนวนผู้ป่วยโรคตับอักเสบบี และมะเร็งตับลดลงอย่างมาก

2. วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีคืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ทำมาจากโปรตีนผิวนอกของเชื้อไวรัส ตับอักเสบบี วัคซีนมีความปลอดภัยและสามารถป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีได้ เป็นอย่างดี หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี และจะต้องให้ จำนวนกี่ครั้ง

เด็กไทยทุกคนควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีตั้งแต่แรกเกิด นอกเหนือไปจากนี้ควรให้วัคซีนลำ徭ผู้ที่ยังไม่ติดเชื้อ (ทราบได้จากการตรวจเลือด) โดยเฉพาะหากมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ เช่น มีภาระยาหรือสามีเป็นพำพหะของ โรคหรืออาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ที่เป็นพำพหะ

- เด็กแรกเกิดในประเทศไทยทุกคน จะได้รับวัคซีนเข็มแรกในขณะแรกคลอด จำนวนจะนับเป็นครั้งที่ 2 เมื่ออายุ 1-2 เดือน และครั้งที่ 3 เมื่ออายุ 6 เดือน

- ตั้งแต่ปี 2551 กระทรวงสาธารณสุขได้ให้วัคซีนรวมป้องกันโรคคอดีบ- บาดทะยัก- ไอกรน-ไวรัส

ตับอักเสบบีแก่เด็กทุกคนทั่วประเทศ โดยครั้งแรกจะได้วัคซีนไวรัสตับ อักเสบบี เมื่อแรกเกิด และนี่

วัคซีนรวมป้องกันโรคคอดีบ- บาดทะยัก- ไอกรน-ไวรัสตับอักเสบบี เมื่อ อายุ 2, 4 และ 6 เดือน

- ผู้ที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี เด็กทุกคนที่ไม่ได้ฉีด ตั้งแต่แรกเกิด

ควรฉีดวัคซีนทันทีที่มีโอกาส โดยนัด 3 ครั้ง ที่ 0, 1-2 เดือน และ 6-12 เดือน

โดยทั่วไปในเด็กเล็ก (อายุต่ำกว่า 10 ปี) ไม่จำเป็นต้องตรวจเลือดก่อนฉีด วัคซีน แต่ในเด็กโตที่อายุมากกว่า 10 ปีขึ้นไปและผู้ใหญ่ควรตรวจเลือดก่อน เพื่อ ดูว่ามีภูมิต้านทานก่อนฉีดวัคซีนหรือไม่ เนื่องจากบางรายอาจเคยติดเชื้อและมี ภูมิคุ้มกันโรคแล้วตามธรรมชาติหรืออาจเป็นพำพหะของโรค ซึ่งทั้งสองกรณีจะ ไม่ได้รับประโยชน์จากการฉีดวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี สามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆ ได้ใน วันเดียวกัน และปัจจุบันมีวัคซีนชนิดรวมเข็มกับวัคซีนคอดีบ- บาดทะยัก- ไอกรน ชนิดไวรัสเซลล์ วัคซีนบีโอลิโอยิดและวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้ออีบี

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

ผู้ที่ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี คือ

- ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาแพ้รุนแรงต่อวัคซีนมาก่อน
- หากมีไข้หรือเจ็บป่วยควรเลี่ยงการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเด็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี หลังฉีดอาจมีอาการปวด บวมบริเวณที่ฉีด หรือมีไข้ต่ำๆ อาการมักเริ่มร้าว 3-4 ชั่วโมงหลังฉีดและเป็นไปเกิน 24 ชั่วโมง

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยา ลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียง เป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรับปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้บ้าง แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจาก วัคซีนมากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่ฉีดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นเด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัด หลักประกันสุขภาพเด็กหน้า

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีหรือไม่

เด็กทุกคนที่ไม่เคยมีปฏิกิริยาแพ้รุนแรงต่อวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบ บีควรรับวัคซีนนี้

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอีก หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมาวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมาวัคซีนได้ตามกำหนด ควรรีบมาวัดทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีน อย่างน้อย 3 นาที จึงพากลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หาก เด็กมีอาการข้างเคียงหายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐาน ว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบ

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคจากเชื้อชิบคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

เชื้อชิบ เป็นแบคทีเรียชนิดหนึ่งที่มีชื่อเต็มว่า อิโนฟลูส อินฟลูเอนเซ ชนิดทับยี บี ที่มักก่อโรคในเด็กเล็ก โดยเฉพาะที่อายุต่ำกว่า 2 ปี ทำให้เกิดโรคที่สำคัญหลายอย่าง เช่น เอชทัมสมองอักเสบ ติดเชื้อในกระเพาะเลือด ปอดอักเสบ ข้ออักเสบ และหูชั้นกลางอักเสบ อัตราการเกิดโรครุนแรงจากเชื้อชิบในเด็กไทยประมาณ 3 รายต่อเดือนคน

โรคติดเชื้อชิบสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบคืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบ ทำมาจากเปลือกนอกของเชื้อ นำมาเข้มข้น กับประเทศไทยเพื่อทำให้กระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกันได้ดีขึ้น มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบนี้ และจะต้องให้จำนวนกี่ครั้ง

เด็กทุกคนที่ต้องการลดความเสี่ยงจากเชื้อชิบ สามารถฉีดวัคซีน ป้องกันโรคจากเชื้อชิบได้ วัคซีนให้โดยการฉีดเข้ากล้ามเนื้อ แนะนำให้ฉีด เมื่ออายุ 2, 4 และ 6 เดือน

กรณีเริ่มฉีดวัคซีนครั้งแรก เมื่ออายุ 6-12 เดือน ให้ฉีด 2 ครั้ง ห่างกัน 2 เดือน และกรณีเริ่มน้ำนมเมื่ออายุ 1 ปีขึ้นไป ให้ฉีดครั้งเดียว เนื่องจากความเสี่ยงต่อโรครุนแรงในเด็กไทยอยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 2 ปี จึงไม่แนะนำให้ฉีดวัคซีนในเด็กไทยที่อายุมากกว่า 2 ปี ยกเว้นมีความเสี่ยงต่อโรคชิบ มากกว่าเด็กที่วัยไป เช่น เป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบางพาร์ส์ แม้ทำงานผิดปกติ ในกรณีเช่นนี้ แนะนำให้ฉีดเม็ดแม่จะอายุมากกว่า 2 ปี และหากเริ่มฉีดในช่วงอายุน้อยควรฉีดกระตุ้นเมื่ออายุ 1 ปีด้วย

วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบ มีชนิดที่สามารถฉีดรวม หรือฉีดพร้อมกับวัคซีนป้องกันคอตีบ- บาดทะยัก- ไอกรน- โนโล และวัคซีนป้องกันดับอักเสบบีได้

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลื่อนการรับวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบ

- ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาแพ้ในเด็กเล็ก หายตัดสินใจที่จะใช้วัคซีนแล้วควรห้ามเข้าสู่สูด เพื่อจะได้ป้องกันในช่วงสี่สิบห้าสิบ
- หากมีไข้หรือเจ็บป่วยควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่ใช่ สามารถรับวัคซีนได้

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบ

อาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนพบได้เล็กน้อย เช่น อาการปวด บวม แดง และร้อนบริเวณที่ฉีด นอกจากนี้อาจพบไข้สูง ผื่น และอาการงุดหงิดได้บ้าง แต่พบไม่บ่อย วัคซีนนี้เมื่อฉีดพร้อมกับวัคซีนป้องกันคอตีบ- บาดทะยัก- ไอกรน ไม่ได้ทำให้เกิดอาการข้างเคียงเพิ่มขึ้น

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และได้รับผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

เม้วัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบจะมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูง และโรคจากเชื้อชิบอาจรุนแรง ได้อย่างมากในเด็กเล็ก แต่เนื่องจากกฎบัตรการณ์ของโรคในประเทศไทยค่อนข้างต่ำ ประกอบกับวัคซีนมีราคาแพง จึงมิได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข เป็นวัคซีนทางเลือกหรือวัคซีนเสริม ผู้ป่วยคงต้องจ่ายตัววัคซีนเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบหรือไม่

เด็กสภาพแข็งแรง อาจพิจารณาให้วัคซีนได้ ถ้าต้องการลดความเสี่ยง การเกิดโรคจากเชื้อชิบ และแนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคจากเชื้อชิบในเด็กที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคติดเชื้อชิบมากกว่าเด็กที่วัยไป ได้แก่ เด็กที่ต้องเลี้ยงดูในสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือจำเป็นที่ต้องอยู่ในสถานชุมชนที่มีผู้คนจำนวนมาก รวมทั้งเด็กที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

การติดเชื้อชิบ พบบ่อยในเด็กเล็ก หากตัดสินใจที่จะใช้วัคซีนแล้วควรทำให้เร็วที่สุด เพื่อจะได้ป้องกันในช่วงสี่สิบห้าสิบ

เนื่องจากอายุของเด็กที่แนะนำให้ฉีดวัคซีนชิบ ตรงกับอายุที่ต้องฉีดวัคซีนป้องกันคอตีบ- บาดทะยัก- ไอกรน จึงมีวัคซีนรวม ทำให้สะดวกในการใช้มากขึ้น ไม่ต้องฉีดหลายเข็ม

ผู้ป่วยคงควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมาทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยคงควรฝ่าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยคงควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยคงควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันไวรัสແປปีโลมา (วัคซีโนเชพี)

สิ่งที่ห้ามควรทราบ

1. โรคติดเชื้อไวรัสແປปีโลมาคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไวรัสແປปีโลมาหรือเชื้อเชพี เป็นสาเหตุสำคัญของการติดเชื้อ บริเวณอวัยวะเพศซึ่งจะนำไปสู่การบีบเนื้อดูด หรือมะเร็งในเวลาหลายปีต่อมา การติดเชื้อเชพีมักไม่แสดงอาการผิดปกติและหายได้เอง แต่ผู้ที่มีการติดเชื้อสายพันธุ์ชนิดที่มีความเสี่ยงสูง เช่น สายพันธุ์ 16, 18 จะทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูกในเวลาต่อมาได้ การติดเชื้อเชพีสายพันธุ์ความเสี่ยงต่ำ เช่น สายพันธุ์ 6, 11 ทำให้เกิดหูดหองไก่ที่อวัยวะเพศ และหูดหองเดินหายใจ โดยเฉพาะกล่องเสียงในเด็ก

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบมากที่สุดสำหรับสตรีไทย ปัจจุบัน เป็นที่ทราบแล้วว่าสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกเกือบทั้งหมดเกิดจากการติดเชื้อไวรัสเชพี การตรวจภายในเพื่อหาความผิดปกติในระยะเริ่มต้น จะช่วยป้องกันการเกิดมะเร็งได้มาก เชื้อเชพี ติดต่อผ่านทางการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นการมีคู่นอนคนเดียว ลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอจะช่วยลดความเสี่ยงของการติดเชื้อได้มาก แต่ยังไม่มีมาตรการใดๆ ที่จะป้องกันการติดเชื้อเชพีได้สมบูรณ์

โรคติดเชื้อเชพีสามารถป้องกันได้ส่วนหนึ่งด้วยวัคซีน

2. วัคซีโนเชพีคืออะไร

วัคซีโนเชพีผลิตจากโปรตีนที่เหมือนเปลือกหุ้มของไวรัส มีความปลอดภัยสูง ตัววัคซีนไม่มีความสามารถในการก่อโรคและไม่ทำให้เกิดมะเร็ง วัคซีนมีประสิทธิภาพสูงต่อสายพันธุ์ที่บุรุญในวัคซีน ซึ่งมีวัคซีน 2 ชนิด คือชนิดที่บุรุญ 4 สายพันธุ์ ได้แก่สายพันธุ์ 6, 11, 16, 18 ซึ่งครอบคลุมสายพันธุ์ที่ก่อมะเร็งประมาณร้อยละ 70 และครอบคลุมสายพันธุ์ก่อหูดประมาณร้อยละ 90 และชนิดที่บุรุญ 2 สายพันธุ์ คือสายพันธุ์ 16, 18 ซึ่งครอบคลุมเฉพาะสายพันธุ์ก่อมะเร็งได้ร้อยละ 70 เนื่องจากวัคซีนไม่สามารถป้องกันสายพันธุ์ก่อหูดหรือมะเร็งได้ทั้งหมด ผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีนหั้งสองชนิดนี้จึงยังต้องทำการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอต่อไป

3. ใครควรได้รับวัคซีโนเชพี และจะต้องให้จำนวนกี่ครั้ง

แนะนำให้ฉีดวัคซีนในช่วงอายุระหว่าง 9 ถึง 26 ปี สำหรับการฉีดวัคซีนในสตรีอายุมากกว่า 26 ปีนั้นขึ้นอยู่กับการพิจารณาเป็นรายๆ ไป ให้ฉีด 3 ครั้ง ในเดือนที่ 0, 1-2 และ 6 ตามลำดับ ยังไม่มีคำแนะนำให้ฉีดผู้ชาย วัคซีนจะมีประสิทธิภาพดีที่สุด ถ้าฉีดก่อนมีเพศสัมพันธ์ ไม่แนะนำให้ต้องทำการตรวจหากว่ามีการติดเชื้อเชพีก่อนฉีดวัคซีน

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลื่อนการรับวัคซีโนเชพี

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรฉีดวัคซีน เชพี

- ผู้ที่มีการแพ้หรือมีปฏิกิริยาที่รุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีโนเชพี (กรณีแพ้ยาสีฟันเป็นส่วนประกอบของวัคซีโนเชพีชนิด 4 สายพันธุ์ สามารถใช้แบบ 2 สายพันธุ์ได้)

- ผู้ที่ตั้งครรภ์ หากเกิดการตั้งครรภ์โดยบังเอิญระหว่างช่วงการรับวัคซีน ควรหยุดฉีดวัคซีนที่เหลือจนกว่าจะเสร็จสุดการตั้งครรภ์ จึงสามารถฉีดต่อได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีโนเชพี

วัคซีโนเชพี ทำให้เกิดผลข้างเคียงน้อยและไม่รุนแรง อาจพบปฏิกิริยาแพ้ที่ได้แก่ อาการปวด บวม ผื่นแดง และคันมุน รวมที่นี่ด้วย อาจพบอาการไข้ ซึ่งมักหายได้เอง ผลข้างเคียงรุนแรงกว่านี้พบได้น้อยมาก

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบวมเรื้อรังที่นี่ด้วยประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีโนเชพีอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

ในปัจจุบัน วัคซีโนเชพีจัดเป็นวัคซีนเสริมหรือวัคซีนทางเลือก ยังไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ดูแลต้องเลี่ยงค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีโนเชพีหรือไม่

เด็กสุขภาพแข็งแรง และอายุ 9 ปีขึ้นไป สามารถพิจารณาให้วัคซีนนี้ได้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อเชพี อย่างไรก็ตาม วัคซีโนเชพียังจัดเป็นวัคซีนเสริมสำหรับประเทศไทย

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

เนื่องจากวัคซีนมีประสิทธิภาพดีมากเฉพาะต่อสายพันธุ์ไวรัสที่มีอยู่ในวัคซีน ถึงแม้บัววัคซีนแล้ว ยังอาจเป็นโรคจากเชื้อเชพี คงจะสายพันธุ์กับที่มีอยู่ในวัคซีน หรือสายพันธุ์ที่ติดมาก่อนได้รับวัคซีน การฉีดวัคซีนเป็นหนทางหนึ่งในการช่วยลดความเสี่ยงจากโรคมะเร็งปากมดลูกได้ ดังนั้นยังจำเป็นที่จะต้องทำการตรวจภายในเป็นระยะสม่ำเสมอในหญิงที่มีเพศสัมพันธ์แล้วตามที่แพทย์แนะนำ ด้วย และควรหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเชพีด้วย ซึ่งได้แก่ การมีคู่นอนหลายคน การไม่ใช้ถุงยางอนามัย

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชานิดค่อนจูเกต

สิ่งที่ทำน้ำควรทราบ

1. โรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนรีอโรคไอพีดีอ้อไร และป้องกันได้อย่างไร

เชื้อนิโนโมคอคคัส เป็นสาเหตุที่พบบ่อยของโรคปอดบวม โรคติดเชื้อในกระแสเลือด และโรคอี托หุ้มสมองอักเสบ บางครั้งก่อให้เกิดโรคที่มีความรุนแรงและเสียชีวิตได้มากพนในเด็กเล็ก และผู้ที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่ อายุมากกว่า 65 ปี เด็กเล็ก และผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคตับแข็ง โรคหัวใจ โรคปอด โรคไต โรคเบาหวาน โรคภูมิคุ้มกันภูพร่อง และโรคมะเร็ง อัตราการเกิดโรคนี้แบบรุนแรงหรือเรียกว่าไอพีดี พบประมาณไม่เกิน 1 ในแสนคน ของเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี การป้องกันโรคสามารถทำได้โดยรักษาลูกภาพให้แข็งแรง และการฉีดวัคซีนมีส่วนช่วยป้องกันโรคได้

โรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดรุนแรง หรือโรคไอพีดี สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชานิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดีอ้อไร

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี ทำจากเชื้อนิโนโมคอคคัสที่ตายแล้ว เชื้อนิโนโมคอคคัสสิ่งมี活下去 90 ชนิด ชนิดที่อยู่ในวัคซีนเป็นชนิดที่พบบ่อย 7 อันดับแรก และน่าจะจับกับโปรตีนเพื่อกระตุ้นให้เกิดภูมิคุ้มกันในเด็กเล็กได้ วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพครอบคลุมเชื้อนี้ได้ประมาณร้อยละ 70 ของโรคไอพีดีทั้งหมด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี เป็นวัคซีนสำหรับเด็กที่อายุน้อยกว่า 2 ปี แนะนำให้ฉีดที่อายุ 2, 4 และ 6 เดือน กระตุ้นช้าที่อายุ 12-15 เดือน ถ้าไม่ได้รับวัคซีนตามอายุดังกล่าวและต้องการจะเริ่มนัดภัยหลัง ควรปรึกษาแพทย์ หากเริ่มฉีดหลังอายุ 6 เดือน จะลดจำนวนเข็มลงได้

สำหรับเด็กที่อายุ 2-5 ปีที่มีความเสี่ยงต่อโรค ควรรับวัคซีนนี้แล้วกระตุ้นต่อด้วยวัคซีนชนิดโพลีเอชคาร์ด ซึ่งใช้ได้ในเด็กอายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดีสามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนนี้

ไม่ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี ใน

- ผู้ที่มีอาการแพ้อ讶รุนแรงจากการฉีดในเข็มก่อน
- หากมีไข้ไม่สบายควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรอุ่นหทัยป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี มีความปลอดภัยสูง อาจพบอาการข้างเคียงได้บ้าง หลังฉีดวัคซีนอาจมีอาการไข้ หงุดหงิด หรือชื้มเล็กน้อย เมื่ออาหาร และปวด บวม แดง ร้อนบริเวณที่ฉีดได้บ้าง อาการเหล่านี้จะหายไปเองภายใน 1-2 วัน อาการอื่นๆ พบได้น้อยมาก

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดีอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดีไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ปกครองต้องจ่ายค่าวัคซีนเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี หรือไม่

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดค่อนจูเกตหรือวัคซีนป้องกันโรคไอพีดี จัดอยู่ในวัคซีนทางเลือกหรือวัคซีนเสริม อาจพิจารณาให้วัคซีนนี้ในเด็กที่วัย ที่ต้องการลดความเสี่ยงต่อโรค ควรแนะนำให้วัคซีนนี้ในเด็กที่มีความเสี่ยงสูง ดังกล่าวในข้อ 1

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

แม้ว่าจะได้รับวัคซีน ก็ยังสามารถเป็นโรคนี้ได้ เพราะวัคซีนป้องกันได้เพียงร้อยละ 70 ของเชื้อที่มีทั้งหมดดังนั้นควรเน้นเรื่องเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการรักษาสุขภาพและสุขอนามัย ซึ่งจะช่วยลดโอกาสการติดเชื้อได้ ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงมาก ต่อการติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนนิดรุนแรง อาจจำเป็นต้องรับประทานยาปฏิชีวนะควบคู่ไปด้วยตามคำแนะนำของแพทย์

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามกำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรฝ่าลังเกตจากการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรลังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ติดต่อไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัส

หรือไอพีดีชานิดโพลีแซคคาไรด์

สิ่งที่ห่านควรทราบ

1. โรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสหรือไอพีดีอะไรมะ และป้องกันได้อย่างไร

เชื้อนิโนโมคอคคัส เป็นสาเหตุที่พบบ่อยของโรคปอดบวม โรคติดเชื้อในกระเพาะเลือด และโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ บางครั้งก่อให้เกิดโรคที่มีความรุนแรงและเสียชีวิตได้ มักพบในเด็กเล็กและผู้ที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่ เด็กเล็ก ผู้มีอายุมากกว่า 65 ปี และผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคตับแข็ง โรคหัวใจ โรคปอด โรคไต โรคเบาหวาน โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง และโรคมะเร็ง อัตราการเกิดโรคนี้เบรุณแรงหรือเรียกว่าไอพีดี พบระยะหนึ่งในเดือน มกราคม ของเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี การป้องกันโรคสามารถทำได้โดยรักษากลางที่ให้เข็งแรง และการฉีดวัคซีนเมื่อวันที่บ่ายป้องกันโรคได้

โรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดรุนแรง หรือโรคไอพีดี สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ ทำจากเชื้อแบคทีเรียที่ตายแล้ว เชื้อนิโนโม-คอคคัส มีมากกว่า 90 ชนิด ชนิดที่อยู่ในวัคซีนนี้เป็นชนิดที่พบบ่อย 23 ชนิด วัคซีนเมียประสิทธิภาพปานกลางในการป้องกันโรค วัคซีนชนิดนี้ต่างกับชนิดเดือนจุฬาตรังที่ไม่มีสารโปรตีนมาเรื่อม จึงทำให้มีประสิทธิภาพดีพอในเด็กอายุน้อยกว่า 2 ปี

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อโรคสูงอยู่ 2 ปีขึ้นไป เช่น ผู้ที่อายุมากกว่า 65 ปี ผู้ที่มีภาวะทางร่างกายที่เสี่ยงต่อโรคที่รุนแรงเช่น โรคตับแข็ง โรคหัวใจ โรคปอด โรคไต โรคเบาหวาน โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง โรคมะเร็ง ผู้ที่ได้ยากดภูมิคุ้มกันหรือสเตียรอยด์ ผู้ที่ไม่มีแมม หรือเป็นโรคราลลีซีเนีย

โดยทั่วไป แนะนำให้ฉีดวัคซีนเพียงเข็มเดียว อาจฉีดซ้ำได้อีกราว 3 ปี หากล้ามเนื้ออาบน้อยกว่า 10 ปี และห่างจากครั้งแรก 5 ปีหากล้ามเนื้ออาบมากกว่า 10 ปี

สำหรับผู้ป่วยที่จะตัดน้ำนม ควรฉีดวัคซีนก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 2 สัปดาห์

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์สามารถใช้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆ ได้ ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนนี้

เด็กที่อายุน้อยกว่า 2 ปี ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์

ไม่ควรฉีดวัคซีนในผู้ที่มีอาการแพ้อายุรุนแรง จากวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ในเข็มก่อน

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

- ไม่แนะนำให้ฉีดในหญิงตั้งครรภ์

หากมีไข้ไม่สบายควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่ใช้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์มีความปลอดภัยสูง อาจเกิดผลข้างเคียงได้บ้าง หลังฉีดวัคซีนอาจมีอาการปวด บวม แดง ร้อนบวมแดงที่ฉีด และอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อด้วยกัน

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบวมเรื้อรังเกี่ยวกับยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ไม่ถูกอยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ป่วยต้องจ่ายค่าวัคซีนเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์หรือไม่

เด็กที่ท้าวไปที่เข็งแรงดีไม่จำเป็นต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ วัคซีนนี้แนะนำเฉพาะเด็กอายุมากกว่า 2 ปี และผู้ใหญ่ที่มีความเสี่ยงดังที่กล่าวไว้ในข้อ 1 เท่านั้น

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อนิโนโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์ป้องกันโรคได้ไม่สมบูรณ์ เมื่ฉีดวัคซีนยังเป็นโรคได้ ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงอาจต้องป้องกันโดยวิธีรับประทานยาปฏิชีวนะตามคำแนะนำของแพทย์

ผู้ป่วยคงควรพาเด็กมาฉีดวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมาฉีดทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยคงควรได้รับยาปฏิชีวนะในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรล้างทำความสะอาดต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยคงควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยคงควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคใหม่แล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด (ไอพีวี)

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคโปลิโอ คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคโปลิโอ คือโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโปลิโอ เนื้อเยื่าสู่ร่างกายโดยการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อ ส่วนใหญ่ของเด็กที่ติดเชื้อจะไม่แสดงอาการ บางรายอาจมีอาการไข้ต่ำ เจ็บคอ แขนขาอ่อนแรง ถ้าเป็นรุนแรงอาจเสียชีวิต ได้จากกล้ามเนื้อที่ช่วยในการหายใจเป็นอัมพาต โรคโปลิโอสามารถป้องกันได้โดยการส่งเสริมสุขอนามัยที่ดีในการล้างผู้เด็ก และป้องกันได้ด้วยวัคซีน

ประเทศไทยไม่มีโรคโปลิโอมากกว่า 10 ปีแล้ว เพราะมีการให้วัคซีนอย่างทั่วถึง แต่ในประเทศไทยเดี๋ยวนี้ ยังมี ภัยส้าน อินโนเดนซี บีมีผู้ป่วยอยู่ จึงจำเป็นต้องให้วัคซีนต่อไปอีก หากว่าจะสามารถลดลงโรคนี้ได้หมดไปก็มีภัย

โรคโปลิโอสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด คืออะไร

โดยทั่วไป วัคซีนที่ใช้ป้องกันโรคโปลิโอมี 2 ชนิด คือ ชนิดรับประทาน (ไอพีวี) และ ชนิดฉีด (ไอพีวี) โดยวัคซีนที่มีเชื้อญี่ปุ่น改良แล้วคือวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน ซึ่งมีประสิทธิภาพดีมาก ใช้ในการภาชนะล้างโปลิโอได้และปลอดภัย วัคซีนชนิดรับประทานอาจเกิดผลแพ้แพ้夷ช้อน คือเป็นโรคโปลิโอจากวัคซีนได้เมื่อตัว 1 ใน 5-10 ล้านครั้งของการให้วัคซีน เพราเวชคืนชนิดรับประทานประกอบด้วยเชื้อไวรัส มีชีวิตที่ทำให้อ่อน化ช์ จึงไม่ควรใช้กับผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ วัคซีนป้องกันโปลิโอชนิดฉีด (ไอพีวี) นี้ เป็นวัคซีนชนิดเชื้อตาย มีประสิทธิภาพดีพอ กับชนิดรับประทาน และ มีความปลอดภัยสูง สามารถใช้กับเด็กที่ว่าปะและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องได้

3. โครงการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องซึ่งไม่สามารถใช้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน ควรใช้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด รวมทั้งผู้ที่มีสมาร์ทโฟนบ้านเป็นผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่อง วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด ให้โดยการฉีดเข้ากล้าม อายุที่ให้จะเหมือนชนิดรับประทานคือ เมื่ออายุ 2, 4, 6, 18 เดือน และ กระตุ้นเมื่ออายุ 4-6 ปี โดยทั่วไปจะให้พร้อมวัคซีนป้องกันโรคโพรตีบ-บัดทะยัก-ไอกรน

เด็กที่ว่าปะใช้วัคซีนชนิดรับประทานหรือฉีดได้ วัคซีนแห้งลงสามารถใช้แทนกันได้

โดยวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด มักผสมมาร่วมกับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บัดทะยัก-ไอกรน ให้เป็นเข็มเดียวกัน

4. โครงการรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด หรือควรเลือกการรับวัคซีนนี้

เนื่องจากวัคซีนชนิดฉีดที่มีจำนวนน้อยนี้ อยู่ในรูปวัคซีนรวมกับ วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บัดทะยัก -ไอกรนดังนั้นข้อห้ามใช้จึงเหมือนกับข้อห้ามของ การฉีด วัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บัดทะยัก-ไอกรน อย่างไรก็ตามสำหรับวัคซีนชนิดนี้ มีข้อห้ามใช้จำเพาะคือ

- เด็กมีอาการแพ้แบบูนแรงจากการให้วัคซีนชนิดนี้ในครั้งก่อน
- ผู้ที่แพ้ยาปฏิชีวะที่มีส่วนผสมในวัคซีน ได้แก่ สเตโรป์โตมัยคิน โพลีเมิกชิน-บี และโนมัยคิน นอกจากนี้ควรต้องระวังในหญิงตั้งครรภ์ด้วย
- หากมีไข้ไม่สูงมากควรเลือกการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่เมื่อย สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด

อาจมีอาการเจ็บปวดเฉพาะที่เล็กน้อย ไม่มีปฏิกิริยาเรุนแรงต่อร่างกาย อาการสามารถเลาลงได้ อาการข้างเคียงส่วนใหญ่มักเกิดจากวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บัดทะยัก-ไอกรน ที่ฉีดร่วมกัน

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียง เป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีดอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีดที่มีในประเทศไทยจะอยู่ในรูปของวัคซีนรวม และอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้ปกครองต้องเลือกค่าใช้จ่ายเอง โดยส่วนใหญ่จะรวมอยู่กับวัคซีนป้องกันโรค คอตีบ-บัดทะยัก-ไอกรน

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีดหรือไม่

เด็กทุกคนจะต้องได้รับวัคซีนป้องกันโปลิโอชนิดรับประทานหรือฉีดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะเป็นโรคติดต่อที่ก่อให้การรุนแรงได้ ในผู้ที่มีข้อบ่งชี้ตามข้อ 3 ควรได้รับวัคซีนชนิดฉีดเท่านั้น

กรณีที่มีการรณรงค์หยุดโปลิโอ หากมีได้เป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรืออาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง ควรไปรับการหยุดโปลิโอ ด้วยเสมอ เมื่อว่าจะเคยได้รับวัคซีน ไม่ว่าจะเป็นชนิดฉีดหรือชนิดรับประทานมาครบถ้วนแล้วก็ตาม

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรดูแลรักษาอย่างดีเด็กให้ถูกต้อง โดยเฉพาะความสะอาดของอาหารและน้ำ เช่นการล้างมือบ่อยๆ การขับถ่ายที่ถูกสุขลักษณะ ซึ่งจะช่วยให้ลดโอกาสที่จะติดเชื้อโปลิโอได้

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพานเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อไปบ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการรับวัคซีนจริงและมีภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนบท้ายมีไว้กับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อ ในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคไข้สมองอักเสบเจ้อ คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคไข้สมองอักเสบเจ้อ เกิดจากเชื้อไวรัสเจ้อ ติดต่อสู่คนโดยบุญงดงามหรือบุญร้ายค่ายกัด บุญชนนี้เป็นพาหะของโรค พบโรคนี้ได้ทั่วประเทศ พบมากในภาคเหนือ ผู้ที่ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่มีอาการ แต่ถ้ามีอาการมักมีอาการรุนแรง ผู้ป่วยจะมีอาการไข้สูง ชีม จ้ำก และมีรูสีกาตัววา อาจรุนแรงเงินเฉียบชีวิต ผู้ติดเชื้อมักมีความพิการทางสมอง ในปัจจุบันยังไม่มียารักษา

โรคไข้สมองอักเสบเจ้อ สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อชนิดที่ใช้ทั่วไป เป็นวัคซีนที่ทำจากเชื้อที่ตาย โดยผลิตจากเชื้อที่สกัดจากเนื้อยื่อสมองทูนุ วัคซีนนี้มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง เด็กทุกคนที่ได้รับวัคซีนครบรูจมีภูมิคุ้มกันป้องกันโรคได้ดีมาก นอกจากนี้ยังมีวัคซีนชนิดใหม่ เป็นชนิดเชื้อมีชีวิตที่ทำให้อ่อนตุ๊ก ซึ่งพบว่ามีประสิทธิภาพดีเช่นกัน

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กไทยทุกคนควรฉีดวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ โดยแนะนำให้ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง แก่เด็กตั้งแต่อายุ 1-1½ ปี โดยหากใช้วัคซีนชนิดเชื้อตายให้ฉีดร่วม 3 ครั้ง ในวันที่ 0, 1-4 สัปดาห์ และ 1 ปี ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค อาจฉีดเพิ่มอีก 1 ครั้งทั่งจากครั้งที่ 3 นาน 4-5 ปี เพื่อกำรต้านภูมิคุ้มกันแต่หากใช้วัคซีนเชื้อมีชีวิต ให้ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 3 เดือน - 1 ปี ผู้ที่เคยได้รับวัคซีนชนิดเชื้อตายมาก่อน อาจฉีดต่อด้วยวัคซีนชนิดเชื้อมีชีวิตได้

วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ สามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข้มฉีด

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนนี้

วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ มีผลข้างเคียงน้อย อาจเกิดอาการแพ้วัคซีนได้

- ผู้ที่มีอาการแพ้รุนแรงจากการฉีดครั้งก่อนไม่ควรรับวัคซีนเข้าอีก
- ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันปกพร่องไม่ควรรับวัคซีนชนิดเชื้อมีชีวิต
- หากมีไข้ไม่สูงกว่า 38.5°C ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมา接วัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่ต้องสามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังได้รับวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ

อาจพบอาการปวดบวมบริเวณที่ฉีดวัคซีน ซึ่งมักหายได้เองในเวลา 2-3 วัน นอกจากนี้อาจมีอาการไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย ไม่สบาย อาจให้รับประทานยาลดไข้เพื่อบรรเทาอาการได้ ในกรณีที่มีไข้สูง ชีม หรือมีผื่นลมพิษ หรืออาการอื่นๆ ใด ควรรีบพบแพทย์

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีด ให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และหากอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้บ้าง แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจากวัคซีนมากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่ฉีดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ อุญูในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ อุญูในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ของกระทรวงสาธารณสุข เด็กสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาล ที่เป็นต้นสังกัดหลักประจำสุขภาพพัฒนาหน้า

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ หรือไม่

เด็กไทยทุกคนควรได้รับวัคซีนป้องกันโรค ไข้สมองอักเสบเจ้อ เพราะประเทศไทยมีเชื้อไวรัสนี้พุ่งชน วันแต่ละวันมีข้อห้ามในข้อ 4

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ ในการฉีดไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายในหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น

สิ่งที่ห่านควรทราบ

1. ไข้ก้าฟหลังแอ่น คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคไข้ก้าฟหลังแอ่น เป็นโรคจากแบคทีเรียชื่อ มินิโภคอดคัลแบบรุนแรง มีอาการไข้สูงทันที ปวดศีรษะ คอแข็ง ไม่รู้สึกตัวหรือมีอาการลับสนของระบบประสาท และอาจมีความดันโลหิตต่ำ และข้อคให้ มีอัตราการตายสูงมากจะได้รับการรักษาที่เหมาะสม พบรูปในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ โดยเฉพาะเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากไข้สูงในเด็กจะสูงกว่าเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี เชื้อราด้วยไข้สูงในเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี หรือพากะ ติดต่อทางน้ำมูก น้ำลาย เสมหะ โดยการไอจามรดกัน

โรคไข้ก้าฟหลังแอ่นนี้สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน แต่วัคซีนที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมเชื้อทุกสายพันธุ์

2. วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น คืออะไร

วัคซีนสำหรับป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น ทำมาจากเปลือกนอกของเชื้อมีความปลดภัยและมีประสิทธิภาพดี แต่ต้องใช้ในผู้ใหญ่และเด็กที่มีอายุ 2 ปีขึ้นไป (สำหรับเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 2 ปี ต้องใช้วัคซีนชนิดคอนจูเกต)

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

ไม่มีความจำเป็นต้องให้วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นในเด็กไทยรวมถึงประชาชนคนไทยทั่วไป เพราะอัตราการเกิดโรคต่ำมาก ไม่คุ้มค่าต่อการให้วัคซีน และสายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดโรคในประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดจากสายพันธุ์บีซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่วัคซีนป้องกันไม่ได้

สำหรับเด็กนักเรียนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ บางประเทศในแถบเอเชีย ญี่ปุ่น อเมริกา และประเทศไทยอุตุ惑าระเบี่ยง มีระเบียบทองให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นก่อนเข้าประเทศ อย่างน้อย 10 วันก่อนเดินทางโดยรถด้วยครั้งเดียว ภูมิต้านทานจะอยู่ได้นาน 3-5 ปี

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนหรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น

- หญิงตั้งครรภ์ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น เนื่องแต่จะมีความเสี่ยงต่อโรคสูง
- หากมีไข้ไม่สบายควรเลี่ยงการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น

อาการข้างเคียงจากการรับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่น ส่วนใหญ่มีเพียงอาการปวด บวมบริเวณที่ฉีดยา 1-2 วัน อาจมีไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นไม่อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น ถ้าต้องการฉีดวัคซีนนี้ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นหรือไม่

ไม่มีความจำเป็นต้องให้วัคซีนป้องกันโรคไข้ก้าฟหลังแอ่นในเด็กไทยรวมถึงประชาชนคนไทยทั่วไป เนื่องแต่จะเดินทางไปในประเทศที่มีโรคนี้ซุกซุมดังกล่าวในข้อ 3

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

เนื่องจากโรคนี้ติดต่อได้ง่าย ดังนั้นผู้ที่ล้มเหลวโดยตรงกับผู้ป่วยโรคนี้ หรือคนที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน ควรปรึกษาแพทย์ เพื่อป้องกันโดยใช้ยาปฏิชีวนะ

ผู้ป่วยของครรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอในกรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับปั๊บทันทีหากทำได้

ผู้ป่วยของครรพาเด็กมารับวัคซีนที่สถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงได้รับผลลัพธ์ และควรรับการดูแลต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของครรพารายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยของครรพาเด็กมารับวัคซีนที่บ้าน ให้รับวัคซีนของเด็กไว้ติดต่อไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน

สิ่งที่ต้องควรทราบ

1. โรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมันคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

หัด เกิดจากเชื้อไวรัสหัด ทำให้มีไข้สูง ไอ ตาแดง มีผื่นขึ้น อาจมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี และผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

คางทูม เกิดจากเชื้อไวรัสคางทูม ทำให้มีไข้ ต่อมน้ำลายอักเสบ อัณฑะอักเสบ และอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ สมองอักเสบ เป็นต้น

หัดเยอรมัน เกิดจากเชื้อไวรัสหัดเยอรมัน ทำให้มีไข้ ผื่น ต่อมน้ำเหลืองโต อาการไม่รุนแรงและหายเอง การติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์อาจทำให้การคลายในครรภ์หรือพิการ胎กำเนิดได้

โรคหัด คางทูมและหัดเยอรมัน ติดต่อโดยการสัมผัสรับผ่านป่วย เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย และสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน ทำมาจากเชื้อริสูติที่ทำให้อ่อนตุธิลลง และไม่สามารถก่อโรคในผู้ที่มีภูมิคุ้มกัน โดยห่านชนิดการผลิตให้ได้วัคซีนที่มีความปลอดภัย ไม่มีเชื้อโรคชนิดอื่นผสมอยู่ วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนนี้ และต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนนี้ (ยกเว้นเมื่อห้ามในข้อ 4) โดยการฉีดเข้าใต้ผิวหนัง

ในเด็กควรฉีด 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เมื่ออายุประมาณ 9-12 เดือน ชี้ไป
- ครั้งที่ 2 เมื่ออายุประมาณ 4-6 ปี

วัคซีนป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน สามารถให้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน หรือควรเลี่อนการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน

- เพียงานิโอมัยซิน เจลาติน อย่างรุนแรง หรือเคยมีปฏิกิริยาแพ้เร่งต่อวัคซีนมาก่อน
- หญิงตั้งครรภ์ สำหรับหญิงวัยเจริญพันธุ์ควรดูดูแลให้ดีอย่างน้อย 3 เดือนหลังรับวัคซีน
- หญิงมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น ผู้ที่ได้รับยาสเตียรอยด์นานเกิน 2 สัปดาห์ ผู้ป่วยโรคมะเร็ง ซึ่งได้รับยาเคมีบำบัด ฉายแสง ผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการเติบโตช้าหรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง
- ผู้ที่ได้รับเลือด ผลิตภัณฑ์ของเลือด หรืออิมมูโนโกลบูลิน ควรปรึกษาแพทย์ เนื่องจากต้องเว้นระยะในการให้วัคซีน
- หากมีไข้ไม่สบายควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อนจึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน

หลังฉีดวัคซีน อาจมีอาการปวด บวม แดง ร้อนบริเวณที่ฉีดได้ หลังรับวัคซีน 6-12 วัน อาจมีไข้ ผื่น ต่อมน้ำเหลืองโต ซึ่งอาการมักไม่รุนแรง และหายได้เองภายใน 2 - 3 วัน อาการปวดข้อพบบ่อยในผู้ใหญ่และหายได้เองใน 1-3 สัปดาห์

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรปรึกษาแพทย์ทันที และขอร้องการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้บ้าง แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจากวัคซีนมีมากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่ฉีดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น เด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัดหลักประจำพื้นที่ (แต่ในบางแห่งอาจให้เป็นวัคซีนหัดเท่านั้น มีชื่อหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน)

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนนี้หรือไม่

เด็กทุกคนที่ไม่มีภาวะที่เป็นข้อห้ามของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน ควรได้รับวัคซีนนี้ทุกคน เพื่อป้องกันโรค หัด คางทูม และหัดเยอรมัน

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

เมื่อฉีดป่วยด้วยโรคหัด หัดเยอรมัน หรือคางทูม ควรให้หยุดพักอยู่บ้านไม่ไปโรงเรียนและไม่ให้เล่นกับเด็กคนอื่น เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ

ผู้ปกครองควรพาเด็กมาทำการรับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถนัดรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบงับทันทีที่ทำให้ได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพำนักกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคโปลิโอ คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคโปลิโอ คือโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโปลิโอ เชื้อเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่ม ที่ปนเปื้อนเข้าไป ส่วนใหญ่ของเด็กที่ติดเชื้อจะไม่แสดงอาการ บางรายอาจมีอาการไข้สูง เจ็บคอ แขนขาอ่อนแรง ถ้าเป็นรุนแรงอาจเสียชีวิตได้จากกล้ามเนื้อที่ช่วยในการหายใจเป็นอัมพาต โรคโปลิโ�单สามารถป้องกันได้โดยการสูบสูดสูญน้ำมันยังที่ดีในการเลี้ยงดูเด็ก และป้องกันได้ด้วยวัคซีน

ประเทศไทยไม่โรคโปลิโอมากกว่า 10 ปีแล้ว เพราะมาตรการให้วัคซีนอย่างทั่วถึง แต่ในประเทศไทยเดียว เช่น อินเดีย ปากีสถาน อินโดนีเซีย ยังมีผู้ป่วยอยู่ จึงจำเป็นต้องให้วัคซีนต่อไปก่อน จนกว่าจะสามารถลดลงในอีกไม่ lâu

โรคโปลิโ�单สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน ทำมาจากเชื้อไวรัสที่มีชีวิต ที่ทำให้อ่อนNESS แล้วไม่สามารถก่อโรคในผู้ที่มีภูมิคุ้มกันปกติ โดยผ่านกระบวนการผลิตให้ได้เป็นวัคซีนที่มีความปลอดภัย วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรค หากได้รับครบถ้วนตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน และจะต้องให้ครั้ง อย่างไร

ในประเทศไทยให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานในเด็กที่มีภูมิคุ้มกันปกติทุกราย วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานให้โดยการหยดเข้าปากจำนวนครั้งละ 1-2 หยด เมื่ออายุ 2, 4, 6, 18 เดือน และ 4-6 ปี

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานสามารถให้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆ ได้ยกเว้นวัคซีนโรต้า ซึ่งควรให้ห่างกัน 2 สัปดาห์ในการให้ครั้งแรก

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน หรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน

- มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น ได้ยากดภูมิคุ้มกัน ยาเคมีบำบัด ยาสเตียรอยด์ขนาดสูง และสำหรับผู้ที่ติดเชื้อ เօซิโอลี สามารถรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานได้

- ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันบ้านผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

- หากเมืองที่อยู่ในภัยคุกคามเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน

เนื่องจากเป็นวัคซีนชนิดรับประทาน อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังได้รับวัคซีนนี้จึงน้อยมาก เด็กมักไม่มีไข้ เชื้อในวัคซีนอาจทำให้เกิดอาการของโปลิโอยได้ ได้แก่เม็ดกล้ามเนื้ออ่อนแรง แต่พบน้อยมาก คือประมาณ 1 ใน 5-10 ล้านครั้ง ของการให้วัคซีน

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

แม้ว่าจะมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้น้อย แต่ประโยชน์ในการป้องกันโรคจากวัคซีนมีมากกว่า รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอันตราย หากไม่หยุดวัคซีน

6. วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานเป็นวัคซีนที่อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นเด็กทุกคนสามารถรับวัคซีนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสถานพยาบาลที่เป็นต้นสังกัดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทาน หรือไม่

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอนิดรับประทานจัดอยู่ในกลุ่มวัคซีนที่เด็กทุกคนในประเทศไทยต้องได้รับ เว้นแต่จะมีข้อห้ามดังนี้ 4 กรณีที่ไม่ควรฉีดหัวใจเด็ก โปลิโอยเพิ่ม ควรให้เด็กรับการหยดเพิ่มได้ เมื่อว่าจะได้วัคซีนครบทตามกำหนดครั้งตาม

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

เนื่องจากโคนนี้ติดต่อโดยการรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อโปลิโอยและเชื้อโน้อกามากับอุจจาระของทารุนิดเด็ก เชื้อดังนั้นการให้เด็กรับประทานอาหารและดื่มน้ำต้มสุกที่สะอาด และการมีสุขอนามัยอื่นๆ ที่ดี เช่น การถ่ายอุจจาระในส้วม การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร จะลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนได้ตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามกำหนด ควรรีบมาทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรล้างสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วยหากเด็กมีอาการข้างเคียงภายนอกจากการรับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคใดบ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคพิษสุนัขบ้า คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดเชื้อที่รุนแรง มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า ก่อให้เกิดโรคเฉพาะในสัตว์ คนสามารถรับเชื้อพิษสุนัขบ้าเมื่อถูกกัดโดยสัตว์ที่ติดเชื้อนี้ ผู้ป่วยอาจไม่มีอาการใด ๆ ในช่วงแรก ต่อมาเมื่อเวลาผ่านไปเป็นลังดาหรือหลาปี หลังจากที่ถูกกัดที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัด ผู้ป่วยอาจจะมีรูปแบบบริเวณที่เคยถูกกัด อ่อนแรง ปวดศีรษะ มีไข้ และหงุดหงิด และอาจมีอาการชา พ้อมหัว อ่อนแรง ผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้มักเสียชีวิต สัตว์ที่เป็นแหล่งของโรคนี้ คือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ได้แก่ สุนัข แมว ค้างคาว เป็นต้น

โรคพิษสุนัขบ้าสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า คือ วัคซีนที่ผลิตจากเชื้อพิษสุนัขบ้าที่ตายแล้ว และไม่ก่อให้เกิดโรค วัคซีนนี้สามารถให้กับผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดโรคเมื่อถูกสัตว์ที่มีเชื้อโรคนี้กัด วัคซีนนี้มีความปลอดภัยสูง และมีประสิทธิภาพดีในการป้องกันโรค หากฉีดได้ครบตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

การให้วัคซีนชนิดป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามีอยู่ 2 แบบ คือ

1. การให้เพื่อป้องกันก่อนได้รับเชื้อ (ก่อนถูกกัด)

ควรพิจารณาให้แก่ สัตวแพทย์ สัตวบาล เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในห้องปฏิบัติการพิษสุนัขบ้า นักศึกษา นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปถิ่นที่เป็นแหล่งของโรคนี้ ควรจะได้รับวัคซีนชนิดนี้เข่นกัน โดยจะต้องฉีด 3 เที่ยว ทั้งนี้ที่ 0, 7 และ 21 หรือ 28

2. การให้วัคซีนหลังจากได้รับเชื้อ (หลังจากถูกกัด)

บุคคลใดก็ตามที่ถูกกัดโดยสัตว์หรืออาจสัมผัสด้วยพิษสุนัขบ้า ควรรีบล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและสบู่ และควรจะพบแพทย์โดยทันทีเพื่อทำการรักษาและให้วัคซีน

หากผู้นั้นยังไม่เคยได้รับ วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามาก่อน ควรจะได้รับการฉีดวัคซีนจำนวน 5 เที่ยว โดยฉีดเข็มแรกให้เร็วที่สุด และเข็มต่อมาในวันที่ 3, 7, 14 และ 28 หลังเข็มแรก

นอกจากนี้แพทย์อาจพิจารณาให้ยาอิมูโนโกลบูลิน เพื่อช่วยเสริมการป้องกันโรคด้วย

หากผู้นั้นเคยได้รับ วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้ามาแล้วนานกว่า 6 เดือน ควรจะได้รับวัคซีนอีกจำนวน 2 เที่ยว

โดยฉีดเข็มแรก ให้เร็วที่สุด และอีกเข็มในวันที่ 3 หลังจากเข็มแรก หากเคยได้มาไม่เกิน 6 เดือน ให้ฉีดเพิ่มเพียงเข็มเดียว

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนเนื่องจากมีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนเพื่อป้องกันก่อนการรับเชื้อ

- มีอาการแพ้อายุรุนแรงต่อวัคซีนพิษสุนัขบ้าเข้มก่อน

- มีภาวะภูมิคุ้มกันเบาบางหรือ เช่น ยาเคมีบำบัด หรือยาลุ่มสเตียรอยด์ แต่ในกรณีที่ได้รับผู้สัมผัสน้ำเชื้อพิษสุนัขบ้าแล้ว หรือถูกสัตว์กัดแล้ว ควรฉีดวัคซีนทันทีโดยไม่ขอห้าม เพราะอันตรายจากโรคมีสูงกว่ามาก

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า

อาการข้างเคียงที่เป็นพึงเล็กน้อยแต่พบบ่อย

1. เจ็บปวด บวม แดง หรือคันบริเวณที่ฉีด

อาการปวดหัว คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และปวดตามกล้ามเนื้อ อาการข้างเคียงที่รุนแรงปานกลางแต่พบบ่อย

2. อาการไอและปวดหัว

3. อาการหายใจลำบาก

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบรดับค่าน้ำหนัก หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข แต่ผู้รับวัคซีนหลังจากถูกกัดสามารถใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพได้

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่

ยังไม่แน่นอนว่าเด็กวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าก่อนการรับเชื้อในเด็กทั่วไป แต่เมื่อถูกกัดแล้วมีอาการรุนแรงกัด ควรรีบปรึกษาแพทย์ เพื่อพิจารณาการให้วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเสมอ

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

หากถูกกัด ผู้ป่วยควรรีบล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและสบู่ ควรนำเด็กไปพบแพทย์โดยเร็วที่สุด เพื่อล้างแผลและฉีดวัคซีน ในกรณีที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยักไม่ครบตามกำหนด ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยักให้ครบถ้วนด้วย

ควรเคร่งครัดในการฉีดวัคซีนให้มากที่สุด เพราะโรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรครุนแรงที่ทำให้เสียชีวิตแบบทุกราย จึงจำเป็นต้องป้องกันอย่างดีที่สุด กรณีที่ไม่ได้มาฉีดวัคซีนให้ครบตามนัด ให้รีบมารับวัคซีนต่อทันทีให้เร็วที่สุด

ผู้ป่วยควรรีบฉีดยาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมาฉีดวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรลังเลออกจากบ้านด้วยหากเด็กมีอาการข้างเคียงภายนอก เช่น ไข้ ไอ หายใจลำบาก ผู้ป่วยควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชนโดย สมาคมโรคติดเชื้อ ในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนโตรต้า

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคอุจาระร่วงจากไวรัสโตรต้าคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไวรัสโตรต้า เป็นเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งในหลายชนิดที่ก่อให้เกิดโรคท้องร่วงซึ่งอาจรุนแรงได้ มักพบในเด็กเล็ก โดยเด็กมักมีอาการไข้และอาเจียนร่วมด้วย โดยทั่วไปคาดว่าเด็กทุกคนจะติดเชื้อไวรัสนี้ก่อนอายุครบ 5 ปี

ไวรัสโตรต้าเป็นสาเหตุประมาณครึ่งหนึ่งของโรคอุจาระร่วงรุนแรง ที่ทำให้เด็กต้องนอนโรงพยาบาล ไวรัสนี้จะพาดได้ตลอดทั้งปีและพบมากขึ้นในช่วงฤดูหนาว เชื้อพัดได้เนื่องจากของเด็กที่เป็นโรค ติดต่อได้โดยการรับประทานหมู หรืออาหารที่ป่นเปื้อนเชื้อ หรือการที่เด็กเอาของเล่นที่มีเชื้อป่นเปื้อนอยู่เข้าปาก เชื้อโตรต้ามักทนทานในลิ้นและล้อม ดังนั้นแม่จะมีสุขอนามัยที่ดี ก็ยังอาจเกิดโรคท้องร่วงจากไวรัสโตรต้าได้ การหมั่นล้างมือ ล้างของแต่งห้องน้ำโดยตลอดเป็นตัวชี้ไปได้มาก

โรคท้องร่วงจากไวรัสโตรต้า สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน วัคซีนที่มีครอบคลุมเชื้อสายพันธุ์ที่พบบ่อย แต่ยังไม่ครอบคลุมเชื้อทุกสายพันธุ์

2. วัคซีนโตรต้า คืออะไร

วัคซีนโตรต้า ทำมาจากเชื้อไวรัสโตรต้าที่ทำให้อ่อนฤทธิ์จนก่อโรคไม่ได้ จึงมีความปลอดภัยสูง และมีประสิทธิภาพดีในการป้องกันโรค อย่างไรก็ตามวัคซีนยังคงป้องกันโรคได้ไม่สมบูรณ์ แม้จะได้รับวัคซีนเก็บยังอาจเกิดโรคอุจาระร่วงจากไวรัสโตรต้าได้ แต่อาการมักไม่ค่อยรุนแรง

3. ใครควรได้รับวัคซีนโตรต้า และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กที่มีภูมิคุ้มกันปกติสามารถรับวัคซีนนี้โดยการรับประทาน เด็กควรได้รับวัคซีน 2 ครั้ง หรือ 3 ครั้ง แล้วแต่ชนิดของวัคซีน โดยให้ในเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 เดือน

การให้รับประทานวัคซีนในแต่ละครั้งต้องห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์ หลังจากวับประทานวัคซีน เด็กสามารถรับประทานอาหารและแม่ได้ตามปกติ

วัคซีนโตรต้า สามารถให้พร้อมวัคซีนอีนๆ ได้ ยกเว้นวัคซีนโอลิโวนิดรับประทาน ซึ่งไม่ควรให้พร้อมกันคราวเดียวกับวัคซีนโตรต้าห่างจากวัคซีนโอลิโวนิดรับประทาน อย่างน้อย 14 วัน หรือให้ใช้วัคซีนโอลิโวนิดนี้เดียว

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลือกการรับวัคซีนโตรต้า

วัคซีนโตรต้าไม่ควรให้ในเด็กที่มีอายุเกินกว่าที่แนะนำ และเด็กที่มีภาวะดังต่อไปนี้ไม่ควรรับวัคซีน

- เด็กแพ้วัคซีนในการใช้ครั้งก่อน
- มีอาการท้องร่วง อาเจียน หรือปัญหาทางระบบทางเดินอาหารอยู่ ควรรอให้หายก่อน
- มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

- เด็กมีภาวะลำไส้ลีนกัน

- หากมีไข้ไม่สูงควรเลือกการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. การข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนโตรต้า

วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ เด็กที่ได้รับวัคซีนโตรต้าอาจมีอาการท้องร่วงหรืออาเจียนภายใน 7 วันหลังรับวัคซีนได้ แต่อาการจะมีเพียงเล็กน้อยและมีโอกาสพบบ่อย ไม่พบทำให้เกิดอาการข้างเคียงรุนแรง การรับวัคซีนนี้มีความปลอดภัยมากจากการติดเชื้อไวรัสโตรต้าตามธรรมชาติ วัคซีนนี้อาจพมีส่วนของไวรัลล์แต่ไม่ก่อโรคในคน

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนโตรต้าอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และควรเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนโตรต้า ไม่อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นผู้ปกครองของเด็กที่จะรับวัคซีนนี้ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนโตรต้าหรือไม่

วัคซีนโตรต้าเป็นวัคซีนเสริม หรือวัคซีนทางเลือก ผู้ปกครองอาจพิจารณาให้วัคซีนแก่เด็ก เพื่อลดความเสี่ยงต่อโรคนี้ และควรปรึกษาแพทย์

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้ด้วยสุขอนามัยที่ดี การล้างมือ ล้างของเล่น รวมทั้งการรับประทานหมู เม็ดจะรับวัคซีนโตรต้า ก็ยังอาจเป็นโรคท้องร่วงจากเชื้ออื่น แล้วเชื้ออื่นๆ ได้อยู่ ดังนั้นจึงควรเคร่งครัดในเรื่องการล้างมือและสุขอนามัยเสมอ

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ ในกรณีที่ไม่สามารถมาได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับบทที่ทำได้เสมอ

ผู้ปกครองควรฝ่าล้างเกตอาคารของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรล้างเกตอาคารต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเบนบันทำการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

วัคซีนป้องกันโรควัณโรค หรือวัคซีน บีซีจี

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรควัณโรค คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

วัณโรค เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อวัณโรค (เชื้อมัยโคแบคทีเรีย) ทำให้มีอาการไอเรื้อรัง หรืออ่อนเพลีย น้ำหนักลด บีบอาการเด่น ร่วมกับอาการอื่น ๆ ตามตำแหน่งที่เป็นโรค เช่นวัณโรคปอดจะมีอาการไอเรื้อรัง วัณโรคต่อมน้ำเหลืองจะมีต่อมน้ำเหลืองโต วัณโรคเยื่อหุ้มสมองจะมีอาการชาหัวและดีดตัว การติดต่อมักเกิดจาก การสูดดมเรือที่แพ่ กระจายมาจากภายในร่องของผู้ที่เป็นโรค

วัคซีนที่ใช้ป้องกันวัณโรคในปัจจุบัน (วัคซีนบีซีจี) สามารถป้องกันวัณโรค โดยเฉพาะชนิดรุนแรงได้เป็นส่วนใหญ่ และป้องกันวัณโรคปอดได้เพียงบางส่วน

2. วัคซีนบีซีจี คืออะไร

วัคซีนป้องกันวัณโรคหรือวัคซีนบีซีจี ประกอบด้วยเชื้อวัณโรคสายพันธุ์พิเศษที่ยังมีชีวิตอยู่ที่ถูกทำให้อ่อนฤทธิ์ ไม่สามารถทำให้เกิดโรค และมีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพในการป้องกันวัณโรคได้ แต่ไม่สมบูรณ์

3. ใครควรได้รับวัคซีนบีซีจี และจะต้องให้ครั้ง อย่างไร

เด็กแรกเกิดทุกคนต้องได้รับวัคซีนบีซีจี ให้เพียงครั้งเดียวเท่านั้นพอ ถึงแม้จะไม่แผลเป็นจากวัคซีนบีซีจีก็ต้น ก็ไม่มีความจำเป็นต้องฉีดซ้ำใหม่

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนวัคซีนบีซีจี หรือควรเลี่อนการรับวัคซีนนี้

ถ้าหลังคลอดเด็กหายมีปัญหาโรคอื่น ๆ อุญ ยังไม่สามารถฉีดวัคซีนบีซีจี รอให้หายดี เมื่อกลับบ้านได้จึงให้วัคซีน

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน บีซีจี

ภายใน 2-3 สัปดาห์หลังฉีดวัคซีนบีซีจี จะเห็นเป็นรอยบูดแดงขนาดประมาณ 5-15 มิลลิเมตร ในตำแหน่งที่ฉีด จากนั้นจะริบแมกกาฟูแล ต่อมา ตรากางของรอยบูดแดงจะมีน้ำเงิน ระยะนี้ใช้เวลา 3-4 สัปดาห์ ในสัปดาห์ที่ 6-10 จะเป็นแผลเป็นแบบน้ำตาล 3-7 มิลลิเมตร นอกจากนี้ต่อมน้ำเหลืองในบริเวณใกล้เดียง ที่ฉีดวัคซีนบีซีจีอาจโตได้ โดยเฉพาะที่บริเวณรักแร้เมื่อขนาดเล็กเท่าเมล็ดถั่วเขียว

ควรรักษาผิวหนังบริเวณที่ฉีดให้สะอาด โดยการใช้สำลีสะอาดชุบน้ำต้มสุกที่เย็น แล้วเช็ดผิวหนังรอบๆ บริเวณที่ฉีดแล้วขับน้ำให้แห้ง อย่างบ่อมีน้ำหนอน แล้วจากการฉีดวัคซีนบีซีจี จะมีอาการพุพอง เป็นๆ หายๆ ได้อยู่ 3-4 สัปดาห์ ไม่จำเป็นต้องใส่ยาหรือปิดแผลเพียงใช้สำลีสะอาดชุบน้ำขัดรอบแผลให้สะอาดก็พอแล้ว ถ้าต่อมน้ำเหลืองบริเวณใกล้เดียงที่ฉีดฉีดออกเสบโตขึ้นและบวมผิด ให้ปรึกษาแพทย์

6. วัคซีนบีซีจีอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนบีซีจีอยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันของกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น เด็กแรกเกิดทุกรายก่อนกลับบ้านจะได้รับโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนบีซีจีหรือไม่

ประเทศไทยกำหนดให้เด็กแรกเกิดทุกคนต้องได้รับวัคซีนบีซีจี เนื่องจากอัตราการเกิดวัณโรคในประเทศไทยสูงอยู่มาก

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

เนื่องจากวัคซีนป้องกันวัณโรค มีประสิทธิภาพไม่สมบูรณ์ แม้ฉีดแล้วยังมีโอกาสเป็นวัณโรคได้ หากได้รับเชื้อ ดังนั้นการระวังไม่ให้รับเชื้อวัณโรคจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ควรนำผู้ที่ทราบหรือสงสัยว่าเป็นวัณโรคมารับการตรวจรักษา ควรหลีกเลี่ยงอย่างเด็ดขาดที่เป็นวัณโรค หรือสงสัยว่าเป็นวัณโรค เช่น ผู้ที่มีอาการไอเรื้อรัง จนกว่าจะรักษาหายแล้ว หากเด็กได้ใกล้ชิดกับผู้ที่เป็นวัณโรค ควรห้ามรับการตรวจโดยเร็ว เพื่อพิจารณาให้ยาป้องกันวัณโรคต่อไป

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ เสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ อย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ อย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ อย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ อย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ อย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของโรงพยาบวนำรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

วัคซีนป้องกันโรคไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย

สิ่งที่่านควรทราบ

1. โรคไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชื่อชั้น โนเนลล่าที่ติดต่อโดยการรับประทานอาหาร หรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อนี้ เชื้อมักปนเปื้อนในผักสด เปลือกของผลไม้ และน้ำดื่ม

ผู้ป่วยจะมีอาการเบื้องต้น เช่น ไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว อาจมีผื่น ถ่ายเหลว หรือท้องผูกได้ บางรายอาจมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง เช่น เสือดาวในทางเดินอาหาร ลำไส้ทะล ไตวาย โรคนี้สามารถป้องกันได้โดยการเลือกรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ดื่มน้ำที่สะอาด และการได้รับวัคซีน ปัจจุบันโรคนี้พบบ่อยมากในประเทศไทย

โรคไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย คืออะไร

วัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย ทำมาจากเชื้อมีชีวิตที่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพปานกลาง

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย และจะต้องให้ครั้ง อย่างไร

ที่ควรได้รับวัคซีนนี้ คือผู้ที่มีภาวะเลี่ยงต่อการเกิดโรคซึ่ง ได้แก่

@ ผู้ที่จะเดินทางไปยังที่มีการระบาดของโรค ได้แก่ ประเทศไทย อินเดีย ปากีสถาน ประเทศไทยในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือแอฟริกา โดยควรรับวัคซีนให้ครบก่อนเดินทางอย่างน้อย 1 สัปดาห์

@ ผู้ที่อาศัยอยู่กับผู้ที่เป็นพาหะของโรค

@ เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ ที่มีโอกาสได้รับเชื้อขณะทำงาน

วัคซีนชนิดแคปซูล ใช้ในเด็กอายุ 6 ปี ขึ้นไป ให้วันละ 1 แคปซูล (ห้ามเด็ดขาด) ก่อนอาหาร (ถ้าลืมให้รับประทานหลังอาหารแล้ว 2 ชั่วโมง) วันวันวัน 3 วัน จนครบ 3 แคปซูล โดยรับประทานร่วมกับน้ำเย็น

วัคซีนชนิดผงสมน้ำ ให้ในเด็กอายุ 2 ปี ขึ้นไป โดยเทช่องตัวทำละลาย ผสมกับชงวัคซีนลงในน้ำเย็น (ห้ามใช้น้ำร้อน ห้ามผสมในน้ำผลไม้ นม หรือน้ำอัดลม) รับประทานก่อนอาหารประมาณ 1 ชั่วโมง ให้รับประทานหัววันวัน จำนวน 3 วัน

* กรณีที่รับประทานวัคซีนไม่ครบชุดภายใน 3 สัปดาห์ ควรเริ่มนับการรับประทานวัคซีนใหม่

วัคซีนสามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆ ได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนหรือควรเลื่อนการรับวัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ ไม่ควรรับวัคซีนนี้

- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง

- ผู้ที่กำลังได้รับยาด้านจุลทรรศน์ ควรดยาด้านจุลทรรศน์อย่างน้อย 7 วันก่อนได้รับวัคซีนวันแรก หรือหลังได้รับวัคซีนวันสุดท้าย 24 ชั่วโมง

หากมีข้อสงสัย
ควรปรึกษาแพทย์

- ผู้ที่กำลังมีการติดเชื้อในทางเดินอาหาร
- ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาภูมิคุ้มกันรุนแรงจากวัคซีนครั้งก่อน
- หากมีไข้ไม่สบายคราวเดือนก่อน การอุ่นหหายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย

วัคซีนอาจมีผลทำให้ คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้ มีน้ำร้อน คันตามตัว อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหัว ไม่เพ布อาการที่รุนแรง การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อยไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ที่ต้องการรับวัคซีน จะต้องเลี่ยงค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อยหรือไม่

เด็กโดยทั่วไป ไม่จำเป็นต้องรับวัคซีนป้องกันไข้ทัยฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย เพราะเป็นโรคที่พบบ่อยในประเทศไทย สำหรับผู้ที่จะเดินทางไปยังที่ๆ มีโรคทัยฟอยด์ระบาด ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ควรได้รับวัคซีนภายใต้คำแนะนำของแพทย์

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ที่ได้รับวัคซีนแล้วยังควรรับประทานอาหารและดื่มน้ำที่สะอาด เพราะถ้าได้รับเชื้อเข้าไปจำนวนมาก ก็ยังสามารถเป็นโรคได้แม้เคยได้รับวัคซีนมาก่อน

ผู้ป่วยคงควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในการนี้ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมาทันทีที่ทำได้

ผู้ป่วยคงควรฝ่าสั่งเกตอาการของเด็กในสถานโรงพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรล้างเกตอาการต่อที่บ้านด้วยหากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ป่วยคงควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยคงควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีส

สิ่งที่ทำน้ำใจ

1. โรคอีสุกอีส คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคอีสุกอีส เป็นไข้ออกผื่นชี้งับบอยในเด็ก อาการมักไม่รุนแรง แต่บางครั้งบางคราว อีสุกอีสอาจก่อให้เกิดอาการรุนแรงได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหากาอุณหภูมิ ผู้มีภูมิคุ้มกันปกพร่อง ในวัยรุ่นหรือในผู้ใหญ่

อาการทั่วไปของโรคคือไข้ ผื่นแดง ตุ่มแดง ตุ่มสีเขียว แล้วลึ้งค่อยๆหาย ลง กัน และอ่อนเพลีย บางครั้งผื่นที่ผิวน้ำจะจุดตามอักเสบรุนแรง ซึ่งอาจเป็นแพลงเป็นได้ บางรายอาจเกิดปอดบวมหรือก่ออาการสมองอักเสบได้

โรคนี้ติดต่อจากคนสู่คนโดยล่องฟ้อยจากลำคอ หรือส้มผัดกับตุ่ม ใบหน้า ผิวหนังโดยตรง หลังจากเป็นอีสุกอีสแล้ว หล่ายปีต่อมาอาจเกิดโรค眷ลัวดู ซึ่งทำให้เกิดเป็นตุ่มเล็กๆที่เรื้อรังเป็นขั้นเป็นก้อนๆ ลุ่มบนผิวหนังตามแนวเส้นประสาทได้

โรคอีสุกอีสสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีส ทำมาจากเชื้ออีสุกอีสที่อ่อนฤทธิ์ ไม่ก่อโรค อีสุกอีสแต่สร้างภูมิต้านทานต่อโรคได้ หลังจากฉีดวัคซีนแล้วผู้รับวัคซีนจะหายดี ยังอาจเป็นโรคอีสุกอีสได้อีก แต่จำนวนเม็ดผื่นจะน้อย ไม่ค่อยมีไข้ และอาการทั้งหมดจะดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน

3. โครงการได้รับวัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส และจะต้องให้คิริช อย่างไร

เด็กซึ่งยังไม่เคยมีประวัติเป็นโรคอีสุกอีสมาก่อน ควรพิจารณาให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีส 2 ครั้ง โดยครั้งแรกแนะนำให้ฉีดเมื่ออายุประมาณ 12-18 เดือน ครั้งที่สองเมื่ออายุ 4-6 ปี หรือห่างจากครั้งแรกอย่างน้อย 3 เดือน สำหรับวัยรุ่นอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป ให้ฉีดวัคซีน 2 ครั้ง ห่างกันอย่างน้อย 4-8 สัปดาห์

วัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส สามารถให้พร้อมกับวัคซีโนื่นๆ ได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. โครงการไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนเนื่องจากภาวะดังต่อไปนี้

ผู้มีภาวะดังต่อไปนี้ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีส

- ผู้ที่มีปฏิกิริยาแพ้อย่างรุนแรงต่อสารพิษเจลatin หรือมีประวัติแพ้ยา尼โวมาไซน์ หรือวัคซีนชนิดนี้

- สตรีมีครรภ์ห้ามฉีดวัคซีนนี้ (ควรรอไปฉีดหลังคลอด) และสตรีที่ฉีดวัคซีนชนิดนี้ไม่ควรปล่อยให้ตั้งครรภ์ในช่วงเวลา 1 เดือนแรกหลังรับวัคซีน

- ผู้ป่วยกรณีดังต่อไปนี้ อาจรับวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีสได้ แต่จำเป็นต้องปรึกษาแพทย์ก่อนทุกครั้ง

- ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการเต็มขั้น หรือภูมิคุ้มกันปกพร่องรุนแรง หรือโรคภูมิคุ้มกันพร่องชนิดอื่น

- รับประทานยาซึ่งมีผลต่อระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย เช่น เพรดโนโลเจนเป็นระยะเวลากว่า 2 สัปดาห์เป็นต้นไป

- เป็นมะเร็ง หรือกำลังรับการรักษามะเร็งไม่ว่าจะด้วยวิธีฉายรังสี หรือด้วยยา

- เคยได้รับเลือดหรือส่วนประกอบของเลือด

- หากมีไข้ไม่สูงควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีส

วัคซีนชนิดนี้ปลอดภัยและให้ผลดีต่อผู้รับมากกว่าการป้องกันอีสุกอีสตามธรรมชาติมาก อย่างไรก็ตามวัคซีนทุกชนิดอาจมีผลข้างเคียงดังนี้ วัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีสสีดีแล้วอาจมีปฏิกิริยาต่างๆ ได้ เช่น ปวดบริเวณที่ฉีด ไข้ต่ำๆ ตุ่มขึ้นหลังฉีด (ไม่เกิน 1 เดือน) อาการข้างเคียงรุนแรง เช่น ชาจากไข้ ซึ่งพบได้น้อยกว่าหนึ่งในพันราย

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส ไม่ได้อยู่ในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ปกครองต้องจ่ายค่าวัคซีนเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส หรือไม่

วัคซีนป้องกันโรค อีสุกอีส เป็นวัคซีนทางเลือกหรือวัคซีนเสริมปั๊กครอง อาจพิจารณาให้ฉีดวัคซีนนี้ หากต้องการลดความเสี่ยงต่อโรคอีสุกอีส

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติเช่นๆ หรือไม่

เมื่อโรคอีสุกอีสไม่พบบอยเป็นโรครุนแรงแต่มีความสามารถในการระบาดได้สูง ถ้าเด็กเป็นโรคอีสุกอีส ควรรักษาความสะอาดของร่างกาย โดยเฉพาะต้องหมั่นล้างมือฟอกสบู่เสมอ ตัดเล็บให้สั้น ไม่ควรให้เด็กที่ป่วยเป็นโรคอีสุกอีสไปโรงเรียน หรือเข้าที่ชุมชนจนกว่าผลลัพธ์จะกลับสีดี และแจ้งให้คุณครูประกาศให้ผู้ปกครองและเพื่อนในห้องทราย เพราะโรคอีสุกอีสอาจก่ออันตรายรุนแรงแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนผู้ซึ่งมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงได้

ในบางครั้งโรคอีสุกอีสอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนอื่นได้ ดังนั้นหากเด็กเป็นโรคอีสุกอีส และมีอาการไข้สูง ชื้น ตุ่ม ใส่ลายเป็นแผ่นติดเชื้อ ควรรีบนำมายังโรงพยาบาลที่มีศูนย์รักษาภาวะแทรกซ้อน

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในการฉีดไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงอย่างรุนแรง เช่น ไข้สูง ตุ่ม ใส่ลายเป็นแผ่นติดเชื้อ ควรรีบนำมายังโรงพยาบาลทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนรักษาต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข

งที่ห่านควรทราบ

1. โรคไข้เหลืองคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไข้เหลือง เกิดจากเชื้อไวรัสไข้เหลือง เป็นโรคประจำถิ่นของเข็มขันธ์และแอฟริกาใต้ ยังไม่เคยพบโรคไข้เหลืองในประเทศไทย เป็นโรคในลักษณะดื้อแพะสูงในป่า โรคเพร่มาบังคันโดยยุงที่มีเชื้อไวรัสไข้เหลืองกัด ทำให้ป่วยเมื่อการติดลักษณะเดียวกัน ในญี่ปุ่น ตัวเหลือง ตาเหลือง ตับอักเสบ อาการอาจรุนแรงมาก ไตวาย เสื่อมดูดออก รั้งครองน้ำเป็นโรครุนแรงและมีอัตราตายสูงถึงร้อยละ 20-50 โรคไข้เหลืองป้องกันได้โดยการป้องกันไม่ให้ถูกยุงกัดโดยใช้ยาทากันยุง หรือสวมเสื้อผ้าปิดร่างกาย

โรคไข้เหลืองสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองเป็นวัคซีนที่เตรียมจากไวรัสไข้เหลืองที่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง ทำให้ปลดภัยและสร้างภูมิคุ้มกันได้ดีนาน

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง และจะต้องให้กี่ครั้ง อย่างไร

เด็กอายุตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป และผู้ใหญ่ที่จะเดินทางไปหรืออยู่อาศัยในประเทศที่มีโรคไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น ควรให้ฉีดวัคซีนไข้เหลือง 1 ครั้ง ก่อนการเดินทาง 10 วัน ผู้ที่รับวัคซีนไข้เหลืองจะได้รับไปรับรองเอกสาร จากศูนย์ที่ให้วัคซีน ซึ่งจะมีอายุรับรองตั้งแต่ 10 วันหลังจากฉีดวัคซีนถึง 10 ปีหลังจากนั้น ผู้ที่จะเดินทางไปในประเทศที่มีโรคไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น จะต้องแสดงไปรับรองนี้ จึงจะเดินทางไปได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง หรือควรเลี่ยงการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ไม่ควรรับวัคซีนไข้เหลือง

- คนที่มีประวัติแพ้ไข้ออกบูรุณแรง หรือมีประวัติเคยฉีดวัคซีนไข้เหลืองแล้วมีอาการแพ้

เด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน เพราะมีความเสี่ยงจากผลข้างเคียงของวัคซีน ได้สูง แต่ถ้าอายุ 6 - 9 เดือน และต้องเดินทางไปในถิ่นที่มีโรคไข้เหลือง ควรปรึกษาแพทย์เพื่อประเมินความเสี่ยงและประโยชน์ที่จะได้รับจากการฉีดวัคซีน

ผู้ใหญ่อายุมากกว่า 65 ปี ที่มีความเสี่ยงและทุพพลภาพสูง ให้แน่นบุตร ถ้าจะเดินทางไปในถิ่นที่มีโรคไข้เหลือง ควรปรึกษาแพทย์ก่อนได้รับวัคซีน

ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือติดเชื้อเอชไอวี ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน หรือยาตีเรียรอยด์ นานกว่า 2 สัปดาห์ ไม่โรคมะเร็ง หรือรับยาเคมีบำบัด หรือได้รับการฉายแสง

หากมีไข้ไม่สบายควรเลี่ยงการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

หากมีข้อสงสัย

ควรปรึกษาแพทย์

ถ้าต้องฉีดวัคซีนแต่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ เนื่องจากมีข้อห้ามในการให้วัคซีน หรือมีไข้ร้าบัดดี้ทางสุขภาพ สามารถยกเว้นการรับวัคซีนได้ตามข้อปฏิบัติขององค์กรอนามัยโลก โดยผู้ดูแลทางการขอใบรับรองจากแพทย์เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเดินทาง และรับคำแนะนำจากสถานทูตหรือประเทศที่จะเดินทางไป และควรระวังติดแผลไม่ให้ถูกยุงกัด

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน ไข้เหลือง

อาการข้างเคียงเล็กน้อย พบร้าบอย ได้แก่ ปวด บวม แดงบริเวณต้มแหงที่ฉีดวัคซีน มีไข้ต่ำๆ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลียหลังได้รับวัคซีนและการเป็นได้นาน 5-10 วัน

อาการข้างเคียงรุนแรงแต่พบไม่บ่อย ได้แก่ ไข้สูง พุกตีรรมเปลี่ยนแปลง อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ พบร้าบอยตั้งแต่วันแรกถึง 30 วันหลังจากฉีดวัคซีน นอกจากนี้ยังอาจมีอาการอื่นๆ ของปฏิบัติยาแพ้วัคซีนรุนแรง ซึ่งพบได้น้อยมาก ได้แก่ หายใจลำบาก เลือดແเหล หลอดลมตีบ ผื่น ชีด อ่อนแรง หัวใจเต้นเร็ว วิงเวียน อาการเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ไม่เกินห้าที่จนถึง 2-3 ชั่วโมงหลังจากฉีดวัคซีน

ถ้ามีอาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนควรพบแพทย์ทันที และควรแจ้งให้แพทย์ทราบด้วยว่าได้รับวัคซีน ไข้เหลืองไปเมื่อไหร่ และเจ้งคุณพ่อที่ให้วัคซีนด้วย

6. วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองไม่อยู่ในแผนของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ที่จะเดินทางไปในประเทศที่มีโรคไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีนเอง

สำหรับประเทศไทยมีคุณพ่อที่ให้วัคซีนไข้เหลือง 2 แห่งเท่านั้น คือ ที่กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และที่สถานเสาวภา สถาบันชาติไทย

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองหรือไม่

เฉพาะเด็กอายุมากกว่า 9 เดือนและผู้ใหญ่ ที่จะเดินทางไปยังประเทศที่มีโรคไข้เหลือง เท่านั้นที่ต้องรับวัคซีน สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ <http://www.cdc.gov/travel> ว่าการเดินทางเข้าประเทศใดบ้างที่ต้องใช้ไปรับรองการรับวัคซีนไข้เหลือง

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ป่วยของควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำ เช่น ในการฉีดไม่สามารถรับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบราบหันที่ที่ทำได้

ผู้ป่วยของควรฝ่าสัมภាតของการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรล้างเกตอาการต่อตัวบ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภูมิคุ้มกันโรคได้รับวัคซีน ผู้ป่วยของควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ป่วยของควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการรับสารเคมีภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข